

COMMISSION REGULATION (EC) No 800/2008 of 6 August 2008 declaring certain categories of aid compatible with the common market in application of Articles 87 and 88 of the Treaty (General block exemption Regulation)

UOFFISIELL ÖVERSÄTTELSE

KOMMISJONSFORORDNING (EF) nr. 800/2008

av 6. august 2008

om erklæring av visse støttekategoriers forenlighet med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 og 88 (alminnelig gruppeunntaksforordning)

KOMMISJONEN FOR DE EUROPEISKE FELLESSKAP HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap,

under henvisning til rådsforordning (EF) nr. 994/98 av 7. mai 1998 om anvendelse av artikkel 92 og 93 i traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap på visse kategorier horisontal statsstøtte⁽¹⁾, særlig artikkel 1 nr. 1 bokstav a) og bokstav b),

etter offentliggjøring av utkast til forordning⁽²⁾,

etter samråd med Den rådgivende komité for statsstøtte, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Forordning (EF) nr. 994/98 gir Kommisjonen myndighet til å erklære, i samsvar med traktatens artikkel 87, at støtte til små og mellomstore bedrifter («SMB»), støtte til forskning og utvikling, støtte til miljøvern, støtte til sysselsetting og opplæring, og støtte som er i samsvar med kartet som er godkjent av Kommisjonen for hver medlemsstat for tildeling av regionstøtte, er forenlig med det felles marked og ikke omfattes av meldingsplikten omhandlet i traktatens artikkel 88 nr. 3.
- 2) Kommisjonen har i en rekke vedtak anvendt traktatens artikkel 87 og 88 og har fått tilstrekkelig erfaring til å fastsette allmenne kriterier for forenlighet med hensyn til støtte til små og mellomstore bedrifter, i form av investeringsstøtte innenfor og utenfor støtteområder, i form av risikokapitalordninger og innen forskning og utvikling og nyskaping, særlig i sammenheng med gjennomføringen av kommisjonsforordning (EF) nr. 70/2001 av 12. januar 2001 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellomstore bedrifter⁽³⁾, og med hensyn til utvidelse av virkeområdet for den forordningen til å omfatte støtte til forskning og utvikling, gjennomføringen av kommisjonsforordning (EF) nr. 364/2004 av 25. februar 2004 om endring av forordning (EF) nr. 70/2001⁽⁴⁾, gjennomføringen av kommisjonsmeldingen om statsstøtte og risikokapital⁽⁵⁾ og Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til fremme av risikokapitalinvesteringer i små og mellomstore bedrifter⁽⁶⁾ samt

⁽¹⁾ EFT L 142 av 14.5.1998, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 210 av 8.9.2007, s. 14.

⁽³⁾ EFT L 10 av 13.1.2001, s. 33. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1976/2006 (EUT L 368 av 23.12.2006, s. 85).

⁽⁴⁾ EUT L 63 av 28.2.2004, s. 22.

⁽⁵⁾ EFT C 235 av 21.8.2001, s. 3.

⁽⁶⁾ EUT C 194 av 18.8.2006, s. 2.

gjennomføringen av Fellesskapets rammebestemmelser om statsstøtte til forskning og utvikling og nyskaping⁽¹⁾.

- 3) Kommisjonen har også fått tilstrekkelig erfaring med anvendelsen av traktatens artikkel 87 og 88 når det gjelder opplæringsstøtte, sysselsettingsstøtte, miljøstøtte, støtte til forskning og utvikling og nyskaping, samt regionstøtte med hensyn til både små og mellomstore bedrifter og store foretak, særlig i sammenheng med gjennomføringen av kommisjonsforordning (EF) nr. 68/2001 av 12. januar 2001 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på opplæringsstøtte⁽²⁾, kommisjonsforordning (EF) nr. 2204/2002 av 12. desember 2002 om anvendelse av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til sysselsetting⁽³⁾, kommisjonsforordning (EF) nr. 1628/2006 av 24. oktober 2006 om anvendelse av traktatens artikkel 87 og 88 på nasjonal investeringsstøtte til regionene⁽⁴⁾, Fellesskapets rammebestemmelser om statsstøtte til forskning og utvikling⁽⁵⁾, Fellesskapets rammebestemmelser om statsstøtte til forskning og utvikling og nyskaping, Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern fra 2001⁽⁶⁾, Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern fra 2008⁽⁷⁾ og retningslinjene for nasjonal regionstøtte for tidsrommet 2007-2013⁽⁸⁾.
- 4) I lys av denne erfaringen er det hensiktsmessig å tilpasse noen av vilkårene fastsatt i forordning (EF) nr. 68/2001, 70/2001, 2204/2002 og 1628/2006. Av forenklingshensyn og for å gi Kommisjonen mer effektiv kontroll med støtten, bør disse forordningene erstattes av én forordning. En forenkling bør oppnås blant annet gjennom et sett felles harmoniserte definisjoner og felles gjennomgående bestemmelser fastsatt i kapittel I i denne forordning. For å sikre sammenheng i regelverket om statsstøtte bør definisjonene av støtte og støtteordning være likelydende definisjonene fastsatt for disse begrepene i rådsforordning (EF) nr. 659/1999 av 22. mars 1999 om fastsettelse av nærmere regler for anvendelsen av EF-traktatens artikkel 93⁽⁹⁾. Slik forenkling er viktig viktig for å sikre at Lisboa-strategien for vekst og sysselsetting gir resultater, særlig for små og mellomstore bedrifter.
- 5) Denne forordning bør unnta alle former for individuell støtte som oppfyller alle relevante vilkår i denne forordning, og alle støtteordninger, forutsatt at støtte som kan gis etter ordningen oppfyller alle relevante vilkår i denne forordning. For å sikre innsyn og en mer effektiv kontroll av støtten bør hvert individuelle støttetiltak som gis i henhold til denne forordning inneholde en uttrykkelig henvisning til den relevante bestemmelsen i kapittel II og til den nasjonale lovgivningen som er grunnlaget for den individuelle støtten.
- 6) For å kontrollere gjennomføringen av denne forordningen bør det også være mulig for Kommisjonen å innhente alle nødvendige opplysninger fra medlemsstatene om tiltakene som er gjennomført i henhold til denne forordning. Det kan derfor anses som et tegn på

⁽¹⁾ EUT C 323 av 30.12.2006, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 10 av 13.1.2001, s. 20. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1976/2006.

⁽³⁾ EFT L 337 av 13.12.2002, s. 3. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1976/2006.

⁽⁴⁾ EUT L 302 av 1.11.2006, s. 29.

⁽⁵⁾ EFT C 45 av 17.2.1996, s. 5.

⁽⁶⁾ EFT C 37 av 3.2.2001, s. 3.

⁽⁷⁾ EUT C 82 av 1.4.2008, s. 1.

⁽⁸⁾ EUT C 54 av 4.3.2006, s. 13.

⁽⁹⁾ EFT L 83 av 27.3.1999, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1791/2006 (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 1).

at vilkårene i denne forordningen ikke overholdes, dersom medlemsstaten unnlater å legge fram opplysninger om disse støttetiltakene innen en rimelig frist. Et slikt mislighold kan føre til at Kommisjonen avgjør at denne forordning, eller de deler av forordningen det gjelder, inntil videre bør oppheves med hensyn til den berørte medlemsstaten, og at alle påfølgende støttetiltak, herunder nye individuelle støttetiltak gitt på bakgrunn av støtteordninger som tidligere var omfattet av denne forordning, må meldes til Kommisjonen i samsvar med traktatens artikkel 88. Så snart medlemsstaten har lagt fram korrekte og fullstendige opplysninger, bør Kommisjonen igjen tillate full anvendelse av denne forordning.

- 7) Statsstøtte gitt i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 1 og som ikke omfattes av denne forordning, bør fortsatt være underlagt meldingsplikten i henhold til traktatens artikkel 88 nr. 3. Denne forordning bør ikke berøre medlemsstatenes mulighet til melde støtte som har formål som tilsvarende formålene omfattet av denne forordning. Slik støtte vil bli vurdert av Kommisjonen, særlig på grunnlag av vilkårene fastsatt i denne forordning og i samsvar med kriteriene fastsatt i særlige retningslinjer og rammebestemmelser vedtatt av Kommisjonen i tilfeller hvor de berørte støttetiltakene omfattes av virkeområdet for slike særlige rettsakter.
- 8) Denne forordning bør ikke gjelde for eksportstøtte eller støtte som begunstiger innenlandske framfor importerte produkter. Den bør særlig ikke gjelde for støtte til finansiering av opprettelse og drift av distribusjonsnett i andre stater. Støtte til dekning av kostnadene ved deltaking på messer eller til undersøkelser eller rådgivningstjenester som er nødvendige for lanseringen av et nytt eller eksisterende produkt på et nytt marked bør normalt ikke utgjøre eksportstøtte.
- 9) Denne forordning får anvendelse på nesten alle sektorer. I fiskeri- og akvakultursektoren bør denne forordningen kun unnta støtte innen forskning og utvikling og nyskaping, støtte i form av risikokapital, opplæringsstøtte og støtte til vanskeligstilte eller funksjonshemmede arbeidstakere.
- 10) På bakgrunn av de særlige reglene som gjelder for primærproduksjon av landbruksvarer, bør denne forordning innen landbrukssektoren kun unnta støtte til forskning og utvikling, støtte i form av risikokapital, opplæringsstøtte, miljøstøtte og støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere i den utstrekning disse støttekategoriene ikke omfattes av kommisjonsforordning (EF) nr. 1857/2006 av 15. desember 2006 om anvendelsen av traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellomstore bedrifter med virksomhet innen produksjon av landbruksvarer og om endring av forordning (EF) nr. 70/2001⁽¹⁾.
- 11) På bakgrunn av likhetene mellom bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer og av andre varer bør denne forordning gjelde for bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer, forutsatt at visse vilkår er oppfylt.
- 12) Verken gårdsvirksomhet knyttet til tilberedning av et produkt for første salg eller første salg til videreforhandler eller bearbeidingsforetak bør anses som bearbeiding eller markedsføring i henhold til denne forordning. De europeiske fellesskaps domstol har fastsatt at så lenge Fellesskapet har vedtatt et regelverk som støtter en felles

⁽¹⁾ EUT L 358 av 16.12.2006, s. 3.

organisering av markedet i en bestemt landbrukssektor, er medlemsstatene forpliktet til ikke å treffe tiltak som kan svekke eller åpne for unntak fra regelverket. Denne forordning bør derfor ikke få anvendelse på støtte der støttebeløpet er fastsatt på grunnlag av prisen på eller mengden av de kjøpte eller markedsførte varene, og bør heller ikke gjelde for støtte som innebærer en forpliktelse til å dele beløpet med primærprodusent.

- 13) På bakgrunn av rådsforordning (EF) nr. 1407/2002 av 23. juli 2002 om statsstøtte til kullindustrien⁽¹⁾ bør denne forordning ikke gjelde for støtte til virksomhet i kullsektoren, med unntak av opplæringsstøtte, støtte til forskning og utvikling og nyskaping og miljøstøtte.
- 14) I tilfeller hvor en regionstøtteordning angivelig skal gjennomføre regionale målsettinger, men er rettet mot bestemte økonomiske sektorer, kan ordningens målsetting og sannsynlige innvirkning snarere være sektorbestemt enn gjennomgående. Regionstøtteordninger rettet mot bestemte sektorer for økonomisk virksomhet samt regionstøtte gitt til virksomhet innen jern- og stålsektoren, i skipsbyggingssektoren, i samsvar med kommisjonsmeldingen om forlengelse av rammebestemmelsene for statsstøtte til skipsbygging⁽²⁾, og i sektoren for syntetiske fibrer, bør derfor ikke omfattes av unntaket fra meldingsplikten. Turistsektoren spiller imidlertid en viktig rolle i de nasjonale økonomiene og har som regel en gunstig innvirkning på regionutviklingen. Regionstøtteordninger for virksomhet innen turisme bør derfor være unntatt fra meldingsplikten.
- 15) Støtte gitt til kriserammede foretak i henhold til Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til redning og omstrukturering av kriserammede foretak⁽³⁾ bør vurderes i samsvar med disse retningslinjene for å unngå at de omgås. Støtte til slike foretak bør derfor utelates fra virkeområdet for denne forordning. For å minske den administrative byrden for medlemsstatene ved innvilgelse av støtte til små og mellomstore bedrifter i henhold til denne forordning, bør definisjonen av hva som skal anses som et kriseramt foretak forenkles sammenlignet med definisjonen som brukes i de retningslinjene. Små og mellomstore bedrifter som har blitt opprettet for mindre enn tre år siden bør i henhold til denne forordning ikke anses for kriserammede med hensyn til det tidsrommet, med mindre de oppfyller kriteriene i relevant nasjonal lovgivning for å være gjenstand for kollektiv insolvensbehandling. Den forenklingen bør ikke berøre klassifisering av disse små og mellomstore bedriftene i henhold til de nevnte retningslinjene med hensyn til støtte som ikke omfattes av denne forordning, og bør ikke berøre klassifisering av store foretak som kriserammede foretak, i henhold til denne forordning, ettersom den fortsatt omfattes av den fullstendige definisjonen i retningslinjene.
- 16) Kommisjonen må sikre at godkjent støtte ikke endrer handelsvilkårene på en måte som strider mot allmenn interesse. Derfor bør virkeområdet til denne forordning ikke omfatte investeringsstøtte til en mottaker som ikke har oppfylt et krav om tilbakebetaling etter et forutgående vedtak i Kommisjonen der støtten er erklært ulovlig og uforenlig med det felles marked. All ekstraordinær støtte som utbetales til en slik mottaker og alle

⁽¹⁾ EFT L 205 av 2.8.2002, s. 1. Forordningen sist endret ved forordning (EF) nr. 1791/2006 (EUT L 363 av 20.12.2006, s. 1).

⁽²⁾ EUT C 260 av 28.10.2006, s. 7.

⁽³⁾ EUT C 244 av 1.10.2004, s. 2.

støtteordninger som ikke uttrykkelig utelukker slike mottakere, er dermed fortsatt underlagt meldingsplikten i henhold til traktatens artikkel 88 nr. 3. Den bestemmelsen bør ikke berøre berettigede forventninger hos støttmottakere som ikke har mottatt krav om tilbakebetaling.

- 17) Definisjonene av begreper som er relevante for de ulike støttekategoriene som omfattes av denne forordning bør harmoniseres for å sikre ensartet anvendelse av fellesskapsreglene for statsstøtte, og for å forenkle forvaltningen.
- 18) For beregning av støtteandel bør alle tall som benyttes angi beløpene før eventuelle fradrag for beskatning eller andre avgifter. For beregning av støtteandeler bør støtte som utbetales i flere rater diskonteres til sin verdi på tidspunktet da støtten ble tildelt. Rentesaften som benyttes ved diskontering og ved beregning av støttebeløp for støtte som ikke utbetales i form av tilskudd, bør være den referanserenten som gjaldt på tidspunktet da støtten ble tildelt, som fastsatt i kommisjonsmeldingen om revisjon av metoden for fastsetting av referanse- og diskonteringsrente⁽¹⁾.
- 19) I tilfeller der støtten gis gjennom skattefritak eller nedsatt framtidig skatt, bør diskonteringen av støttransjone skje på grunnlag av referanserenten som gjelder på tidspunktene da skattefordelene får virkning, forutsatt at en viss støtteandel definert i bruttotilskuddsekvivalent overholdes. Ved skattefritak eller nedsatt framtidig skatt er det muligvis ikke kjent på forhånd hvilken referanserate som gjelder eller hvor stort det nøyaktige beløpet for støttransjone vil være. Dersom dette er tilfelle, bør medlemsstaten på forhånd sette et tak for den diskonterte støtteverdien som overholder den gjeldende støtteandelen. Når beløpet for støttransjen i et gitt år blir kjent, kan diskonteringen deretter gjøres på grunnlag av referanserenten som gjelder på det tidspunkt. Den diskonterte verdien for hver støttransje bør trekkes fra det samlede takbeløpet.
- 20) Av hensyn til innsyn, likebehandling og effektiv kontroll bør denne forordning kun gjelde for åpen støtte. Åpen støtte er støtte som det er mulig å forhåndsregne nøyaktig bruttotilskuddsekvivalent for, uten at det er nødvendig å foreta en risikovurdering. Særlig bør støtte som inngår i lån anses som åpen dersom bruttotilskuddsekvivalent har blitt beregnet på grunnlag av referanserenten som fastsatt i kommisjonsmeldingen om revisjon av metoden for fastsetting av referanse- og diskonteringsrente. Støtte som inngår i skattemessige tiltak bør anses som åpen dersom det for tiltaket er fastsatt et tak som sikrer at den gjeldende terskel ikke overstiges. I tilfelle av nedsatte miljøavgifter, som ikke omfattes av terskelen for individuell melding i henhold til denne forordning, er det ikke nødvendig å fastsette en øvre grense for at tiltaket skal anses som åpent.
- 21) Støtte som inngår i garantiordninger bør anses som åpne dersom metoden for beregning av bruttotilskuddsekvivalent er blitt godkjent etter at metoden er meldt til Kommisjonen og, når det gjelder regional investeringsstøtte, også når Kommisjonen har godkjent en slik metode etter vedtakelsen av forordning (EF) nr. 1628/2006. Meldingen vil bli vurdert av Kommisjonen på grunnlag av kommisjonskunngjøringen om anvendelsen av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte i form av garantier⁽²⁾. Støtte som inngår i garantiordninger bør også anses som åpen dersom mottakeren er en liten eller

⁽¹⁾ EUT C 14 av 19.1.2008, s. 6.

⁽²⁾ EUT C 155 av 20.6.2008, s. 10.

mellomstor bedrift og bruttotilskuddsekvivalenten har blitt beregnet på bakgrunn av «trygg havn»-premier fastsatt i kunngjøringens nr. 3.3 og 3.5.

- 22) Ettersom det er vanskelig å beregne tilskuddsekvivalenten for støtte i form av tilbakebetalingspliktige forskudd, bør slik støtte omfattes av denne forordning bare dersom det samlede tilbakebetalingspliktige tilskuddsbeløpet er under den gjeldende terskelen for individuell melding og høyeste støtteandel fastsatt i denne forordning.
- 23) Store støttebeløp bør fortsatt vurderes av Kommisjonen i hvert enkelt tilfelle, ettersom det er større risiko for at slik støtte kan medføre konkurransevridning. Det bør derfor fastsettes terskler for hver støttekategori som omfattes av virkeområdet for denne forordning, på et nivå som tar hensyn til den berørte støttekategorien og den innvirkning slik støtte kan antas å ha på konkurransen. All støtte som overstiger disse tersklene er derfor fortsatt underlagt meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3.
- 24) Med sikte på å sikre at støtten er forholdsmessig og ikke høyere enn nødvendig, bør tersklene for støtte uttrykkes som støtteandel i forhold til en rekke støtteberettigede kostnader. Ettersom den bygger på en form for støtte som det er vanskelig å fastsette støtteberettigede kostnader for, bør terskelen for støtte i form av risikokapital uttrykkes som høyeste støttebeløp.
- 25) På bakgrunn av Kommisjonens erfaring bør tersklene for støtteandel eller støttebeløp fastsettes på et nivå som sikrer likevekt mellom hensynet til å begrense konkurransevridning i størst mulig grad i sektoren som mottar støtte og behovet for å avhjelpe problemet med svikt eller sammenheng i markedet. Når det gjelder regional investeringsstøtte, bør den terskelen fastsettes på et nivå som tar hensyn til tillatt støtteandel i henhold til regionstøttekartene.
- 26) For å fastslå om tersklene for individuell melding og høyeste støtteandel fastsatt i denne forordning overholdes, bør det tas hensyn til det samlede beløpet for offentlig støtte for virksomheten eller prosjektet som mottar støtte, uansett om støtten er finansiert med lokale, regionale eller nasjonale midler eller med fellesskapsmidler.
- 27) Denne forordning bør videre angi under hvilke omstendigheter det er mulig å kumulere de ulike støttekategoriene som omfattes av denne forordning. Når det gjelder kumulering av støtte som omfattes av denne forordning med statsstøtte som ikke omfattes av denne forordning, bør det tas hensyn til Kommisjonens vedtak om godkjenning av støtte som ikke omfattes av denne forordning, samt til reglene for statsstøtte som vedtaket bygger på. Særlige bestemmelser bør gjelde med hensyn til kumulering av støtte for funksjonshemmede arbeidstakere med andre støttekategorier, særskilt med investeringsstøtte som kan beregnes på grunnlag av arbeidskraftkostnadene. Denne forordning bør også fastsette bestemmelser for kumulering av støttetiltak med identifiserbare støtteberettigede kostnader og støttetiltak som ikke har identifiserbare støtteberettigede kostnader.
- 28) For å sikre at støtten er nødvendig og fungerer som en oppmuntring til å utvikle andre former for virksomhet eller prosjekter, bør støtte til virksomhet som mottakeren uansett ville drive på grunnlag av markedsvilkårene alene, ikke omfattes av denne forordning. Når det gjelder all støtte til små og mellomstore bedrifter som omfattes av denne forordning, bør en slik oppmuntring anses å foreligge dersom den berørte bedriften har inngitt en søknad til medlemsstaten før den begynner å gjennomføre prosjektet eller

virksomheten den mottar støtte for. Når det gjelder støtte i form av risikokapital for små og mellomstore bedrifter, sikrer vilkårene i denne forordning at risikokapitaltiltak vil ha en stimulerende virkning, særlig med hensyn til investeringstransjenes størrelse per målforetak, graden av medvirkning fra private investorer, selskapets størrelse og hvilket stadium av bedriftens virksomhet som finansieres.

- 29) Når det gjelder all støtte som omfattes av denne forordning til en mottaker som er et stort foretak, bør medlemsstaten, utover de vilkår som gjelder for små og mellomstore bedrifter, i tillegg sikre at mottakeren i et internt dokument har vurdert det støttede prosjektets eller den støttede virksomhetens levedyktighet med og uten støtte. Medlemsstaten bør kontrollere at dette interne dokumentet bekrefter at prosjektet eller virksomheten har økt betydelig i størrelse eller omfang, at det samlede beløpet som mottakeren har brukt på det subsidierte prosjektet eller virksomheten har økt betydelig, eller at fullføringen av prosjektet eller virksomheten går betydelig raskere. Når det gjelder regionstøtte, kan den stimulerende virkningen også fastslås på bakgrunn av at investeringsprosjektet uten støtte ikke ville ha blitt gjennomført i regionen som mottar støtte.
- 30) Når det gjelder støtte for vanskeligstilte eller funksjonshemmede arbeidstakere, bør det anses å foreligge en stimulerende virkning dersom støttetiltaket fører til en nettoøkning i antallet ansettelser av vanskeligstilte eller funksjonshemmede i det berørte foretaket eller fører til tilleggs kostnader til hjelpemidler og utstyr for funksjonshemmede arbeidstakere. Dersom mottakeren av sysselsettingsstøtte rettet mot funksjonshemmede i form av lønns subsidier allerede mottar sysselsettingsstøtte for funksjonshemmede arbeidstakere, som enten oppfyller vilkårene i forordning (EF) nr. 2204/2002 eller har fått individuell godkjenning fra Kommisjonen, antas det ved anvendelsen av denne forordning at vilkåret om nettoøkning i antallet funksjonshemmede arbeidstakere som var oppfylt med hensyn til de forutgående støttetiltakene, fortsatt er oppfylt.
- 31) Skattemessige støttetiltak bør være underlagt særlige vilkår med hensyn til stimulerende virkning, på bakgrunn av at slik støtte gis på grunnlag av andre framgangsmåter enn andre støtte kategorier. Nedsatte miljøavgifter som oppfyller vilkårene i rådsdirektiv 2003/96/EF av 27. oktober 2003 om en omstrukturering av fellesskapsrammen for avgifter på energiprodukter og elektrisitet⁽¹⁾ og som omfattes av denne forordning bør antas å ha stimulerende virkning på bakgrunn av at de nedsatte satsene i det minste indirekte bidrar til bedring av miljøvern ved å gjøre det mulig å vedta eller videreføre den overordnede avgiftsordningen det gjelder, og derved oppmuntre foretakene som er underlagt miljøavgiftene til å redusere forurensningsnivået.
- 32) Ettersom den stimulerende virkningen av ekstraordinær støtte gitt til store foretak dessuten anses som vanskelig å fastslå, bør denne formen for støtte ikke omfattes av virkeområdet for denne forordning. Kommisjonen vil ved melding om støtten det gjelder vurdere om det foreligger slik stimulerende virkning på grunnlag av kriteriene fastsatt i de gjeldende retningslinjer, rammebestemmelser eller andre fellesskapsdokumenter.

(¹) EUT L 283 av 31.10.2003, s. 51. Direktivet sist endret ved direktiv 2004/75/EF (EUT L 157 av 30.4.2004, s. 100).

- 33) For å sikre åpenhet og effektiv kontroll i samsvar med artikkel 3 i forordning (EF) nr. 994/98 bør det opprettes et standardskjema som medlemsstatene kan bruke til å gi Kommisjonen opplysninger i sammendrags form hver gang det iverksettes en støtteordning eller gis ekstraordinær støtte i samsvar med denne forordning. Skjemaet for oversending av opplysninger i sammendrags form bør brukes ved offentliggjøring av tiltaket i *Den europeiske unions tidende* og på Internett. Sammendraget av opplysningene bør oversendes Kommisjonen i elektronisk format ved hjelp av angitt IT-program. Den berørte medlemsstaten bør offentliggjøre den fullstendige teksten for slike støttetiltak på Internett. Ved ekstraordinære tiltak kan forretningshemmeligheter strykes. Mottakerens navn og støttebeløpet bør imidlertid ikke anses som en forretningshemmelighet. Medlemsstatene bør sikre at denne teksten er tilgjengelig på Internett så lenge støttetiltaket gjelder. Med unntak av støtte som gis i form av skattemessige tiltak, bør rettsakten som innvilger støtte også inneholde en henvisning til de særlige bestemmelser i kapittel II i denne forordning som er relevante for en slik rettsakt.
- 34) For å sikre åpenhet og effektiv kontroll bør Kommisjonen fastsette særlige krav med hensyn til form og innhold for de årlige rapportene som medlemsstatene skal oversende til Kommisjonen. Det er videre hensiktsmessig å fastsette regler om registrene som medlemsstatene bør føre med hensyn til støtteordningene og individuell støtte unntatt fra denne forordning, på bakgrunn av bestemmelsene i artikkel 15 i forordning (EF) nr. 659/1999.
- 35) Det er nødvendig å fastsette ytterligere vilkår som bør oppfylles av alle støttetiltak som er unntatt etter denne forordning. Under henvisning til traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a) og 87 nr. 3 bokstav c) bør slik støtte stå i forhold til svikten eller hindrene i markedet som må overvinnes for å være i Fellesskapets interesse. Det er derfor hensiktsmessig å begrense virkeområdet for denne forordning med hensyn til investeringsstøtte, til støtte som gis i forbindelse med visse materielle og immaterielle investeringer. På bakgrunn av overkapasitet i Fellesskapet og særlige problemer med konkurransevridning innen sektorene for godstransport på vei og lufttransport, bør ikke transportmidler og utstyr anses som støtteberettigede investeringskostnader i den utstrekning det berører foretak som har sin hovedvirksomhet innen disse transportsektorene. I forbindelse med miljøstøtte bør særlige bestemmelser gjelde med hensyn til definisjonen av materielle eiendeler.
- 36) I samsvar med prinsippene for støtte som omfattes av traktatens artikkel 87 nr. 1 bør støtte anses som innvilget på det tidspunkt mottakeren får rettigheten til å motta støtten i henhold til gjeldende nasjonale regler.
- 37) For at en investerings kapitalfaktor ikke skal bli begunstiget i forhold til sysselsettingsfaktoren, bør denne forordning fastsette muligheten til å måle investeringsstøtte til små og mellomstore bedrifter og regionstøtte på grunnlag av enten investeringskostnadene eller kostnadene ved sysselsetting skapt direkte gjennom investeringsprosjektet.
- 38) Støtteordninger for miljøvern i form av nedsatt skatt, samt støtte til vanskeligstilte arbeidstakere, regional investeringsstøtte, støtte til nyopprettede små foretak, støtte til små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører, eller støtte i form av risikokapital til en mottaker eller støtte gitt på et ekstraordinært grunnlag kan få betydelig innvirkning på konkurransen i det berørte markedet, ettersom støtten

begunstiger mottakeren framfor andre foretak som ikke har mottatt slik støtte. Ettersom den kun gis til et enkelt foretak, kan det antas at ekstraordinær støtte bare har begrenset positiv strukturell virkning på miljøvern, sysselsetting av funksjonshemmede og vanskeligstilte arbeidstakere, regional utjevning eller svikt i markedet for risikokapital. Støtteordninger som gjelder disse støttekategoriene bør av den grunn unntas ved denne forordning, mens ekstraordinær støtte bør meldes til Kommisjonen. Denne forordning bør imidlertid unnta ekstraordinær regionstøtte dersom den brukes til å supplere støtte som er gitt på bakgrunn av en ordning for investeringsstøtte til regionene, der høyeste andel som utgjøres av den ekstraordinære støtte er på 50 % av den samlede støtte som skal gis til investeringen.

- 39) I denne forordnings bestemmelser om investering og sysselsetting i små og mellomstore bedrifter bør det ikke fastsettes mulighet for å øke høyeste støtteandel ved regional bonus, slik som var tilfelle i forordning (EF) nr. 70/2001. Det bør imidlertid være mulig å gi høyeste støtteandel fastsatt i bestemmelsene om regional investeringsstøtte også til små og mellomstore bedrifter, såfremt vilkårene for å gi regional investerings- og sysselsettingsstøtte er oppfylt. Bestemmelser om støtte til miljøinvestering bør likeledes ikke gi anledning til å øke høyeste støtteandel gjennom en regional bonus. Det bør også være mulig å anvende høyeste støtteandel fastsatt i bestemmelsene om regional investeringsstøtte, ved prosjekter som har en gunstig innvirkning på miljøvern, såfremt vilkårene for å gi slik støtte er oppfylt.
- 40) Ved å avhjelpe ulempene i de vanskeligstilte regionene fremmer nasjonal regionstøtte den økonomiske, sosiale og geografiske utjevning i medlemsstatene og i Fellesskapet som helhet. Nasjonal regionstøtte har som formål å gi bistand til utviklingen av de mest vanskeligstilte regionene ved å støtte investeringer og skaping av arbeidsplasser som ledd i en bærekraftig utvikling. Den fremmer opprettelse av ny virksomhet, utvidelse av eksisterende virksomhet, utvidelse av en virksomhets produksjonsspekter mot nye tilleggsprodukter eller en grunnleggende endring av hele produksjonsprosessen i en eksisterende virksomhet.
- 41) For å hindre at store regionale investeringsprosjekter på kunstig vis deles inn i underprosjekter, og derved omgår terskelen for meldingsplikt fastsatt i denne forordning, bør et stort investeringsprosjekt anses som ett investeringsprosjekt dersom investeringen foretas innen et tidsrom på tre år av det samme foretaket eller de samme foretakene og består av anleggsmidler kombinert på en økonomisk udelelig måte. Ved vurderingen av om en investering er økonomisk udelelig, bør medlemsstatene ta i betraktning de tekniske, funksjonelle og strategiske forbindelser og den umiddelbare geografiske nærhet. Den økonomiske udeleligheten bør vurderes uavhengig av eierskap. Dette innebærer at for å fastslå hvorvidt et stort investeringsprosjekt utgjør et enkelt investeringsprosjekt, bør vurderingen være den samme enten prosjektet utføres av ett foretak, av flere foretak som deler investeringskostnadene eller av flere foretak som står for kostnadene for hver sine investeringer innenfor samme investeringsprosjekt (for eksempel i forbindelse med et fellesforetak).
- 42) I motsetning til regionstøtte, som bør begrenses til støtteområder, bør det være mulig å gi investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter både i støtteområder og i andre områder. Medlemsstatene bør således kunne gi investeringsstøtte i støtteområder såfremt de tar hensyn til enten vilkårene som gjelder for regionstøtte og sysselsettingsstøtte eller vilkårene som gjelder for investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter

- 43) Den økonomiske utviklingen i regionene som mottar støtte hindres av forholdsvis svakt utviklet entreprenørvirksomhet og særlig av at antall nyopprettede foretak er lavere enn gjennomsnittet. Det er derfor nødvendig at denne forordning omfatter en støttekategori som kan gis i tillegg til regional investeringsstøtte, for å gi oppmuntring som støtter nyopprettede foretak og utviklingen av små foretak på et tidlig tidspunkt i støtteområdene. For å sikre at denne støtten på en effektiv måte rettes mot nyopprettede foretak i støtteområder, bør denne støttekategorien tilpasses i samsvar med vanskelighetene som de enkelte regioner står overfor. For å unngå uakseptabel risiko for konkurransevridning, herunder risiko for at eksisterende foretak fortrenses, bør støtten dessuten være strengt begrenset til små foretak, begrenset med hensyn til beløp og avtagende. Støtte som utelukkende er beregnet på nyopprettede små foretak eller for foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører, kan ha den uheldige virkning at eksisterende små foretak oppmuntres til å avvikle sin virksomhet for så å gjenopprette den i den hensikt å motta denne typen støtte. Medlemsstatene bør være oppmerksomme på denne risikoen og bør utforme støtteordningene slik at problemet kan unngås, for eksempel ved å legge begrensninger på søknader fra eiere som nylig har avvirket et foretak.
- 44) Den økonomiske utviklingen i Fellesskapet kan hindres av en lav entreprenørvirksomhet i visse befolkningsgrupper som har visse vanskeligheter, for eksempel med å få tilgang til finansiering. Kommisjonen har vurdert muligheten for markedssvikt i denne sammenheng med hensyn til en rekke persongrupper, og kan på dette stadium trekke den konklusjon at særlig kvinner i gjennomsnitt står for færre nyopprettede foretak enn menn, og dette er dokumentert av blant annet statistiske data fra Eurostat. Denne forordning bør derfor omfatte en støttekategori som oppmuntrer kvinnelige entreprenører til å opprette foretak, for å gripe an de særskilte formene for markedssvikt kvinner står overfor, særlig med hensyn til finansieringstilgang. Kvinner møter også særlige vanskeligheter i forbindelse med kostnadsbyrden knyttet til omsorg for pårørende. Slik støtte bør gjøre det mulig å oppnå reell heller enn formell likestilling mellom menn og kvinner ved å redusere faktiske ulikheter når det gjelder entreprenørskap, i tråd med kravene i rettspraksis fra De europeiske fellesskaps domstol. Ved denne forordnings utløp må Kommisjonen på nytt overveie hvorvidt virkeområdet for dette unntaket og de berørte mottakerkategoriene fremdeles kan begrunnes.
- 45) Bærekraftig utvikling er, sammen med konkurransevne og sikker energiforsyning, en av grunnpilarene i Lisboa-strategien for vekst og sysselsetting. Grunnlaget for bærekraftig utvikling er blant annet godt miljøvern og forbedring av miljøkvaliteten. Fremming av et bærekraftig miljø og bekjempelse av klimaendring øker forsyningssikkerheten og sikrer de europeiske økonomiers konkurransedyktighet og tilgang på energi til overkommelig pris. Miljøvernområdet påvirkes ofte av markedssvikt i form av negative ytre faktorer. Foretak blir ikke nødvendigvis oppmuntret på bakgrunn av de normale markedsvilkårene til å minske sine utslipp ettersom slik reduksjon kan føre til økte kostnader. Så lenge foretak ikke er pålagt å internalisere miljøkostnadene, er det samfunnet i sin helhet som bærer disse kostnadene. Internalisering av slike miljøkostnader kan sikres ved å innføre miljøbestemmelser eller skatter og avgifter. Det foreligger ikke full harmonisering av miljøstandardene på fellesskapsplan, og dette fører til at konkurransevilkårene er ulike. Dessuten kan et høyere miljøvernivå oppnås gjennom initiativer med sikte på å gå utover de obligatoriske fellesskapsstandardene, og det kan skade de berørte foretakenes konkurransedyktighet.

- 46) På bakgrunn av at det er oppnådd tilstrekkelig erfaring fra anvendelsen av Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern, bør meldingsplikten ikke gjelde for investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå utover fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvernnivået dersom det ikke foreligger fellesskapsstandarder, støtte til anskaffelse av transportmidler som går utover fellesskapsstandardene eller som hever miljøvernnivået dersom det ikke foreligger fellesskapsstandarder, støtte til små og mellomstore bedrifter for tidlig tilpasning til framtidige fellesskapsstandarder, støtte til miljøinvestering i energisparing, støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme, støtte til miljøinvestering for fremme av fornybare energikilder herunder investeringsstøtte med hensyn til bærekraftig biodrivstoff, støtte til miljøvernundersøkelser og visse typer støtte i form av nedsatte miljøavgifter.
- 47) Støtte i form av nedsatt skatt for miljøvern som omfattes av denne forordning, bør, i henhold til Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern, begrenses til et tidsrom på ti år. Ved utløpet av denne tiårsperioden bør medlemsstatene vurdere på nytt om avgiftsnedsettelsene det gjelder er hensiktsmessige. Dette bør ikke berøre medlemsstatenes mulighet til å vedta disse tiltakene eller lignende tiltak i henhold til denne forordning på nytt, etter å ha gjennomført en slik vurdering.
- 48) For å fastsette hvorvidt støtte er i samsvar med traktatens artikkel 87 nr. 3, er det viktig å få en korrekt beregning av ekstra investerings- eller produksjonskostnader knyttet til å oppnå målsettinger for miljøvern. Som angitt i Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern bør støtteberettigede kostnader begrenses til ekstra investeringskostnader som er nødvendige for å oppnå et høyere miljøvernnivå.
- 49) På bakgrunn av vanskelighetene som kan oppstå, særlig med hensyn til fradrag for fordeler knyttet til tilleggsinvestering, bør det fastsettes bestemmelser for en forenklet metode for beregning av ekstra investeringskostnader. Disse kostnadene bør derfor, ved anvendelse av denne forordning, beregnes uten å ta hensyn til driftsfordeler, kostnadsbesparelser eller ytterligere tilleggsproduksjon og uten å ta hensyn til driftskostnader som oppstår i løpet av investeringsens levetid. Høyeste støtteandel fastsatt i denne forordning for de ulike berørte kategoriene for støtte til miljøinvestering har derfor blitt redusert systematisk sammenlignet med høyeste støtteandel fastsatt i Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern.
- 50) Med hensyn til støtte til miljøinvestering i energisparetiltak er det hensiktsmessig å tillate medlemsstatene å velge enten den forenklete beregningsmetoden eller den fullstendige kostnadsberegningen, lik den som er fastsatt i Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til miljøvern. Med tanke på de praktiske vanskelighetene som kan oppstå ved bruk av metoden for fullstendig kostnadsberegning, bør disse kostnadsberegningene attesteres av en ekstern revisor.
- 51) Med hensyn til støtte til miljøinvestering i kraftvarme og støtte til miljøinvestering for fremme av fornybare energikilder, bør tilleggskostnadene, ved anvendelse av denne forordning, beregnes uten å ta hensyn til andre støttetiltak som gis for de samme støtteberettigede kostnadene, med unntak av andre typer støtte til miljøinvestering.
- 52) Med hensyn til investeringer knyttet til vannkraftanlegg, bør det bemerkes at de kan påvirke miljøet på to ulike måter. Slike anlegg har helt klart et potensial med tanke på lave utslipp av klimagasser. På den annen side kan slike anlegg også ha en negativ virkning, for eksempel på vannsystemer og biologisk mangfold.

- 53) For å fjerne ulikheter som kan føre til konkurransevridning og for å lette samordningen mellom ulike initiativer i Fellesskapet og på nasjonalt plan som gjelder små og mellomstore bedrifter, samt av hensyn til klarhet i saksbehandlingen og til rettssikkerheten, bør definisjonen av små og mellomstore bedrifter brukt i denne forordning være basert på definisjonen i kommisjonsrekommendasjon 2003/361/EF av 6. mai 2003 om definisjonen av svært små, små og mellomstore bedrifter⁽¹⁾.
- 54) Små og mellomstore bedrifter spiller en avgjørende rolle med hensyn til å skape arbeidsplasser, og på det generelle plan bidrar de til sosial stabilitet samtidig som de utgjør en økonomisk drivkraft. Deres utvikling kan imidlertid begrenses av markedssvikt, som fører til at disse små og mellomstore bedriftene stilles overfor særskilte ulemper. Små og mellomstore bedrifter har ofte vansker med å skaffe kapital, risikokapital eller lån, da det er vanskelig å oppnå risikovillig kapital på visse finansmarkeder, og fordi de ofte kan stille bare begrenset sikkerhet. Begrensede ressurser kan også bidra til å innskrenke deres tilgang til informasjon, særlig med hensyn til ny teknologi og potensielle markeder. For å lette utviklingen av økonomisk virksomhet hos små og mellomstore bedrifter, bør denne forordning derfor unnta visse støttekategorier dersom støtten gis til små og mellomstore bedrifter. Det er derfor berettiget grunn til å unnta slik støtte fra kravet om forhåndsmelding og til å anta at små og mellomstore bedrifter, dersom det dreier seg om støttebeløp som ikke overskrider de gjeldende tersklene for meldingsplikt, samt bare ved anvendelsen av denne forordning, og dersom mottakeren faller inn under definisjonen av små og mellomstore bedrifter i denne forordning, kan anses å stå overfor hindre for sin utvikling grunnet ulempene som oppstår ved markedssvikt.
- 55) Tatt i betraktning ulikhetene mellom små bedrifter og mellomstore bedrifter bør det fastsettes ulike grunnleggende støtteandeler og ulike bonuser for små bedrifter og for mellomstore bedrifter. Markedssvikt som påvirker små og mellomstore bedrifter generelt, herunder vanskeligheter knyttet til finansieringstilgang, fører til enda større hindringer for utviklingen av små bedrifter enn for mellomstore bedrifter.
- 56) På bakgrunn av erfaringene fra anvendelsen av Fellesskapets retningslinjer for statsstøtte til fremme av risikokapitalinvesteringer i små og mellomstore bedrifter viser det seg at det er en rekke særlige typer av markedssvikt knyttet til risikokapital i Fellesskapet med hensyn til visse typer investeringer på visse stadier i foretakets utvikling. Slik markedssvikt er en følge av at tilbudet av risikokapital ikke motsvarer etterspørselen. Tilbudet av risikokapital i markedet kan følgelig være for begrenset, og foretakene får ikke midler til tross for at de har en gunstig forretningsmodell og vekstpotensial. Hovedårsaken til markedssvikt med hensyn til risikokapitalmarkedene, som særlig påvirker kapitaltilgang for små og mellomstore bedrifter og som kan berettiggje offentlig intervensjon, er knyttet til utilstrekkelige eller asymmetriske opplysninger. Det bør derfor gis unntak fra meldingsplikten på visse vilkår for risikokapitalordninger i form av forretningsmessig forvaltede investeringsfond der en tilstrekkelig andel av midlene skaffes til veie av private investorer i form av privat egenkapital som fremmer risikokapitaltiltak som drives med sikte på overskudd og som er rettet mot målforetak. Vilåorene om at investeringsfondet bør forvaltes forretningsmessig og at risikokapitaltiltakene bør være drevet med sikte på overskudd, bør ikke hindre investeringsfondene i å målrette sin virksomhet og å rette sin

(¹) EUT L 124 av 20.5.2003, s. 36.

oppmerksomhet mot særskilte markedssegmenter, slik som foretak opprettet av kvinnelige entreprenører. Denne forordning bør ikke påvirke statusen for Det europeiske investeringsfond eller Den europeiske investeringsbank, som definert i Fellesskapets retningslinjer for risikokapital.

- 57) Støtte til forskning og utvikling og nyskaping kan bidra til økonomisk vekst, styrket konkurransevne og økt sysselsetting. Erfaring fra anvendelsen av forordning (EF) nr. 364/2004, av Fellesskapets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og utvikling og av Fellesskapets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og utvikling og nyskaping, viser at markedssvikt kan hindre markedet i å oppnå best mulig utbytte og kan føre til ineffektive resultater, i betraktning av den tilgjengelige forsknings- og utviklingskapasiteten blant små og mellomstore bedrifter så vel som store bedrifter. Slike ineffektive resultater er vanligvis knyttet til positive ytre faktorer/kunnskapsoverføring, offentlige goder/kunnskapsoverføring, utilstrekkelige eller asymmetriske opplysninger samt samordnings- og nettverksproblemer.
- 58) Støtte til forskning og utvikling og nyskaping er særdeles viktig, særlig for små og mellomstore bedrifter, ettersom en av de strukturelle ulempene ved slike bedrifter er at det kan være vanskelig for dem å få tilgang til ny teknologi, teknologioverføring eller høyt kvalifisert personale. Det bør derfor gis unntak fra kravet om forhåndsmelding, på visse vilkår, for støtte til forskning og utviklingsprosjekter, støtte til tekniske forundersøkelser og støtte som skal dekke kostnader knyttet til industriell eiendomsrett for små og mellomstore bedrifter, samt støtte til unge nyskapende små bedrifter, støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping og støtte til lån av høyt kvalifisert personale.
- 59) Med hensyn til prosjektstøtte til forskning og utvikling bør den delen av forskningsprosjektet det gis støtte til i sin helhet falle inn under kategoriene grunnforskning, industriell forskning eller eksperimentell utvikling. Når et prosjekt omfatter ulike oppgaver, skal det for hver oppgave fastsettes om den omfattes av grunnforskning, industriell forskning eller eksperimentell utvikling, eller om den ikke omfattes av noen av kategoriene. Denne klassifiseringen behøver ikke nødvendigvis følge et kronologisk mønster som går fra grunnforskning til virksomhet som ligger nærmere markedet. En oppgave som gjennomføres på et sent stadium i prosjektet kan derfor kvalifiseres som industriell forskning. Det er tilsvarende ikke utelukket at en virksomhet som iverksettes på et tidlig stadium i prosjektet kan anses som eksperimentell utvikling.
- 60) I landbrukssektoren bør det gis unntak for visse typer støtte til forskning og utvikling dersom de oppfyller vilkår som svarer til de som er angitt i de særlige bestemmelsene fastsatt for landbrukssektoren i Fellesskapets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og utvikling og nyskaping. Dersom disse særlige vilkårene ikke er oppfylt, bør det fastsettes at det gis unntak for støtten dersom den oppfyller vilkårene fastsatt i de alminnelige bestemmelsene om forskning og utvikling i denne forordning.
- 61) Fremme av opplæring og rekruttering av vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere og kompensasjon for tilleggskostnader knyttet til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere, er et vesentlig mål for Fellesskapets og medlemsstatenes økonomiske og sosiale politikk.

- 62) Opplæring vil vanligvis ha positive eksterne virkninger for samfunnet som helhet, idet den betyr et økt antall kvalifiserte arbeidstakere som rekrutteringsgrunnlag for andre foretak, forbedrer konkurransevnen til Fellesskapets industri og spiller en viktig rolle i Fellesskapets sysselsettingsstrategi. Opplæring, herunder e-læring, er også vesentlig for å skape, oppnå og overføre kunnskap, og er et svært viktig offentlig gode. Tatt i betraktning av at foretak i Fellesskapet generelt investerer for lite i opplæring av sine arbeidstakere, særlig i generell opplæring som ikke gir umiddelbare og konkrete fordeler for foretaket, kan statsstøtte bidra til å rette opp slik markedssvikt. Slik støtte bør derfor, på visse vilkår, unntas fra kravet om forhåndsmelding. På bakgrunn av den særlig store belastningen på små og mellomstore bedrifter og de høyere relative kostnadene disse må bære når de investerer i opplæring, bør støtteandelen som gis unntak i henhold til denne forordning, økes for små og mellomstore bedrifter. Innenfor sjøtransportsektoren rettfærdiggjør opplæringens særlige form en særskilt tilnærming.
- 63) Det kan trekkes et skille mellom generell og særskilt opplæring. Tillatte støtteandeler bør variere avhengig av hvilken type opplæring det gjelder og størrelsen på foretaket. Generell opplæring gir kvalifikasjoner med bred anvendelse og forbedrer kvalifiserte arbeidstakers mulighet til sysselsetting betydelig. Støtte til slike formål har mindre konkurransevridende virkning, og det betyr at høyere støtteandeler kan unntas fra kravet om forhåndsmelding. Særskilt opplæring, som hovedsakelig gir fordeler for foretaket, innebærer en større risiko for konkurransevridning og støtteandelen som kan unntas fra kravet om forhåndsmelding bør derfor være mye lavere. Opplæring bør anses som generell også når den gjelder miljøforvaltning, miljønyskaping eller foretaks sosiale ansvar og således øker mottakerens evne til å bidra til generelle mål innen miljøvern.
- 64) Visse kategorier funksjonshemmede eller vanskeligstilte arbeidstakere opplever fortsatt særlige vanskeligheter med å komme inn på arbeidsmarkedet. Derfor er det berettiget at offentlige myndigheter treffer tiltak for å få foretakene til å øke sysselsettingen, særlig av arbeidstakere fra disse vanskeligstilte kategoriene. Arbeidskraftkostnader utgjør en del av de normale driftskostnadene i ethvert foretak. Det er derfor særlig viktig at støtte til sysselsetting av funksjonshemmede og vanskeligstilte arbeidstakere bør ha en gunstig virkning på sysselsettingsnivået blant disse arbeidstakerkategoriene og bør ikke bare gi foretakene mulighet til å redusere kostnader de ellers selv ville dekke. Slik støtte bør følgelig unntas fra kravet om forhåndsmelding dersom det er sannsynlig at den vil være til hjelp for disse arbeidstakerkategoriene med hensyn til å komme tilbake på arbeidsmarkedet eller, dersom det gjelder funksjonshemmede arbeidstakere, å komme tilbake og bli værende på arbeidsmarkedet.
- 65) Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere kan beregnes på grunnlag av den særskilte graden av funksjonshemming for den berørte funksjonshemmede arbeidstakeren, eller den kan gis som et fast beløp, forutsatt at ingen av framgangsmåtene fører til at støtten overstiger høyeste støtteandel for den enkelte berørte arbeidstaker.
- 66) Det bør fastsettes overgangsbestemmelser for individuell støtte som ble gitt før denne forordning trådte i kraft, og uten at plikten til å gi forhåndsmelding omhandlet i traktatens artikkel 88 nr. 3 ble overholdt. Etter opphevelsen av forordning (EF) nr. 1628/2006 bør det fortsatt være tillatt å gjennomføre eksisterende regionale investeringsstøtteordninger som allerede er unntatt, på de vilkår som er fastsatt i den forordning, i samsvar med artikkel 9 nr. 2 annet ledd i den forordningen.

- 67) På bakgrunn av Kommisjonens erfaring, og særlig tatt i betraktning behovet for stadig å revidere politikken på statsstøtteområdet, er det hensiktsmessig å begrense gyldighetstiden for denne forordning. Dersom denne forordning utløper uten å bli forlenget, bør støtteordninger som allerede er unntatt ved denne forordning, fortsatt være unntatt i ytterligere seks måneder, for å gi medlemsstatene tid til å tilpasse seg.
- 68) Forordning (EF) nr. 70/2001, forordning (EF) nr. 68/2001 og forordning (EF) nr. 2204/2002 utløp 30. juni 2008 og forordning (EF) nr. 1628/2006 bør oppheves —

VEDTATT DENNE FORORDNING:

INNHOLDSFORTEGNELSE

KAPITTEL FELLES BESTEMMELSER

I

- Artikkel 1 Virkeområde
- Artikkel 2 Definisjoner
- Artikkel 3 Vilkår for unntak
- Artikkel 4 Støtteandel og støtteberettigede kostnader
- Artikkel 5 Innsyn i støtte
- Artikkel 6 Terskel for individuell melding
- Artikkel 7 Kumulering
- Artikkel 8 Stimulerende virkning
- Artikkel 9 Innsyn
- Artikkel 10 Kontroll
- Artikkel 11 Årlige rapporter
- Artikkel 12 Særlige vilkår for investeringsstøtte

KAPITTEL SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ULIKE

II STØTTEKATEGORIER

- Avsnitt 1 Regionstøtte
- Artikkel 13 Regional investerings- og sysselsettingsstøtte
- Artikkel 14 Støtte til nyopprettede små foretak
- Avsnitt 2 Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter
- Artikkel 15 Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter

- Avsnitt 3 Støtte til kvinnelig entreprenørskap
- Artikkel 16 Støtte til små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører
- Avsnitt 4 Støtte til miljøvern
- Artikkel 17 Definisjoner
- Artikkel 18 Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå utover fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarder
- Artikkel 19 Støtte til anskaffelse av nye transportmidler som går utover fellesskapsstandardene eller som hever miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarder
- Artikkel 20 Støtte til små og mellomstore bedrifter for tidlig tilpasning til framtidige fellesskapsstandarder
- Artikkel 21 Støtte til miljøinvestering i energisparetiltak
- Artikkel 22 Støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme
- Artikkel 23 Støtte til miljøinvestering for fremme av energi fra fornybare energikilder
- Artikkel 24 Støtte til miljøvernundersøkelser
- Artikkel 25 Støtte i form av nedsatte miljøavgifter
- Avsnitt 5 Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter og til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer
- Artikkel 26 Støtte til rådgivningstjenester til små og mellomstore bedrifter
- Artikkel 27 Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer
- Avsnitt 6 Støtte i form av risikokapital
- Artikkel 28 Definisjoner
- Artikkel 29 Støtte i form av risikokapital
- Avsnitt 7 Støtte til forskning og utvikling og nyskaping
- Artikkel 30 Definisjoner
- Artikkel 31 Støtte til forskning og utviklingsprosjekter
- Artikkel 32 Støtte til tekniske forundersøkelser

- Artikkel 33 Støtte til små og mellomstore bedrifters kostnader til industrielle eiendomsretter
- Artikkel 34 Støtte til forskning og utvikling i landbruks- og fiskerisektoren
- Artikkel 35 Støtte til unge, nyskapende foretak
- Artikkel 36 Støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping
- Artikkel 37 Støtte til lån av høyt kvalifisert personale
- Avsnitt 8 Opplæringsstøtte
- Artikkel 38 Definisjoner
- Artikkel 39 Opplæringsstøtte
- Avsnitt 9 Støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere
- Artikkel 40 Støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere
- Artikkel 41 Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere
- Artikkel 42 Støtte beregnet på å kompensere for tilleggs kostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere
- KAPITTEL SLUTTBESTEMMELSER
III
- Artikkel 43 Oppheving
- Artikkel 44 Overgangsbestemmelser
- Artikkel 45 Ikrafttredelse og opphør
- Vedlegg I Definisjon av små og mellomstore bedrifter
- Vedlegg II Skjema for framlegging i sammendrag form av opplysninger om forskning og utviklingsstøtte i henhold til den utvidete rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 4
- Skjema for framlegging i sammendrag form av opplysninger om støtte til store investeringsprosjekter i henhold til den utvidete rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 4
- Vedlegg III Skjema for framlegging av opplysninger i sammendrag form i henhold til rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 1

KAPITTEL I

FELLES BESTEMMELSER

*Artikkel 1***Virkeområde**

1. Denne forordning får anvendelse på følgende støttekategorier:
 - a) regionstøtte,
 - b) investeringsstøtte og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter,
 - c) støtte til opprettelse av foretak av kvinnelig entreprenører,
 - d) støtte til miljøvern,
 - e) støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter og til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer,
 - f) støtte i form av risikokapital,
 - g) støtte til forskning og utvikling og nyskaping,
 - h) opplæringsstøtte,
 - i) støtte til vanskeligstilte eller funksjonshemmede arbeidstakere.
2. Den får ikke anvendelse på:
 - a) støtte til virksomhet i forbindelse med eksport, det vil si støtte som er direkte knyttet til eksportvolum, opprettelse og drift av distribusjonsnett eller andre løpende kostnader knyttet til eksportvirksomhet,
 - b) støtte som forutsetter at det brukes innenlandske framfor importerte produkter.
3. Denne forordning får anvendelse på støtte i alle økonomiske sektorer bortsett fra følgende:
 - a) Støtte til virksomhet i fiskeri- og akvakultursektoren, som omfattes av rådsforordning (EF) nr. 104/2000⁽¹⁾, bortsett fra opplæringsstøtte, støtte i form av risikokapital, støtte til forskning og utvikling og nyskaping samt støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere.
 - b) Støtte til virksomhet innen primærproduksjon av landbruksvarer, bortsett fra opplæringsstøtte, støtte i form av risikokapital, støtte til forskning og utvikling, miljøstøtte samt støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere i den

⁽¹⁾ EFT L 17 av 21.1.2000, s. 22.

utstrekning disse støttekategoriene ikke omfattes av kommisjonsforordning (EF) nr. 1857/2006.

- c) Støtte til virksomhet innen bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer, i tilfeller der:
 - i) støttebeløpet er fastsatt på grunnlag av prisen på eller mengden av slike varer som er kjøpt av primærprodusent eller markedsført av de berørte foretakene, eller
 - ii) støtten avhenger av at den delvis eller i sin helhet videreføres til primærprodusenter.
 - d) Støtte til virksomhet innen kullsektoren, med unntak av opplæringsstøtte, støtte til forskning og utvikling og nyskaping samt miljøstøtte.
 - e) Regionstøtte til virksomhet innen jern- og stålsektoren.
 - f) Regionstøtte til virksomhet innen skipsbyggingssektoren.
 - g) Regionstøtte til virksomhet innen sektoren syntetiske fibrer.
4. Denne forordning får ikke anvendelse på regionstøtteordninger rettet mot særskilte sektorer for økonomisk virksomhet innen produksjon eller tjenesteyting. Ordninger for virksomhet innen turisme anes ikke som rettet mot bestemte sektorer.
5. Denne forordning får ikke anvendelse på ekstraordinær støtte gitt til store foretak, med unntak av det som er fastsatt i artikkel 13 nr. 1.
6. Denne forordning får ikke anvendelse på følgende støttetyper:
- a) Støtteordninger som ikke uttrykkelig utelukker utbetaling av individuell støtte til et foretak som ikke har oppfylt et krav om tilbakebetaling etter en forutgående avgjørelse i Kommisjonen der støtten er erklært ulovlig og uforenlig med det felles marked.
 - b) Ekstraordinær støtte til et foretak som ikke har oppfylt et krav om tilbakebetaling etter en forutgående avgjørelse i Kommisjonen der støtten er erklært ulovlig og uforenlig med det felles marked.
 - c) Støtte til kriserammede foretak.
7. I nr. 6 bokstav c) skal en liten eller mellomstor bedrift anses som et kriserammet foretak dersom den oppfylder følgende vilkår:
- a) I tilfeller hvor det gjelder et selskap med begrenset ansvar, dersom mer enn halvparten av selskapets ansvarlige kapital har gått tapt og mer enn en firedel av den kapitalen har gått tapt de siste 12 månedene, eller
 - b) i tilfeller hvor det gjelder et selskap som har minst noen medlemmer med ubegrenset ansvar for selskapets gjeld, dersom mer enn halvparten av dets kapital som oppført i selskapets regnskaper har gått tapt og mer enn en firedel av den kapitalen har gått tapt de siste 12 månedene, eller

- c) uansett selskapstype, dersom et selskap oppfyller kriteriene i nasjonal lovgivning for å være gjenstand for kollektiv insolvensbehandling.

En liten eller mellomstor bedrift som har blitt opprettet for mindre enn tre år siden skal i denne forordning ikke anses for et foretak i vanskeligheter med hensyn til det tidsrommet, med mindre bedriften oppfyller vilkåret i første ledd bokstav c).

Artikkel 2

Definisjoner

I dette forordning menes med:

1. «støtte» ethvert tiltak som oppfyller alle kriterier fastsatt i traktatens artikkel 87 nr. 1.
2. «støtteordning» enhver rettsakt som uten at det kreves ytterligere gjennomføringstiltak, gir grunnlag for å gi individuell støtte til foretak som er definert i rettsakten på en generell og abstrakt måte, samt enhver rettsakt som gir grunnlag for at støtte som ikke er knyttet til et særskilt prosjekt kan gis til ett eller flere foretak for et ubestemt tidsrom og/eller på et ubestemt beløp.
3. «individuell støtte»
 - a) ekstraordinær støtte og
 - b) støtte underlagt meldingsplikt som gis på grunnlag av en støtteordning.
4. «ekstraordinær støtte» individuell støtte som ikke gis på grunnlag av en støtteordning.
5. «støtteandel» støttebeløpet uttrykt i prosent av de støtteberettigede kostnader.
6. «åpen støtte» støtte som det er mulig å forhåndsberegne nøyaktig bruttotilskuddsekvivalent for, uten at det er nødvendig å foreta en risikovurdering.
7. «små og mellomstore bedrifter» eller «SMB» foretak som oppfyller kriteriene fastsatt i vedlegg I.
8. «store foretak» foretak som ikke oppfyller kriteriene fastsatt i vedlegg I.
9. «støtteområder» regioner som er berettiget til regionstøtte i henhold til det godkjente regionstøttekartet som gjelder for den berørte medlemsstat i tidsrommet 2007–2013.
10. «materielle eiendeler», uten at det berører artikkel 17 nr. 12, eiendeler knyttet til grunn, bygninger og anlegg, maskiner og utstyr. I transportsektoren anses transportmidler og transportutstyr som støtteberettigede eiendeler, unntatt med hensyn til regionstøtte og med unntak av godstransport på vei og lufttransport.
11. «immaterielle eiendeler» eiendeler som utgjøres av teknologi overført ved erverv av patentrettigheter, lisenser, fagkunnskap eller ikke-patentert teknisk viten.

12. «stort investeringsprosjekt» en investering i anleggskapital med støtteberettigede utgifter på over 50 millioner euro, beregnet i henhold til priser og vekslingskurser den dagen støtten gis.
13. «antall ansatte» antall arbeidsenheter per år (årsverk), dvs. antall lønnstakere som arbeider heltid i et helt år, idet deltidsarbeid og sesongarbeid beregnes som brøkdeler av årsverk.
14. «arbeidsplasser skapt direkte gjennom et investeringsprosjekt» sysselsetting innenfor den virksomheten investeringen gjelder, herunder sysselsetting som er skapt som følge av en økning i bruken av kapasiteten som er skapt ved investeringen.
15. «arbeidskraftkostnader» det samlede beløp som faktisk betales av støttemottakeren i tilknytning til den aktuelle sysselsettingen, herunder:
 - a) bruttolønn, dvs. før skatt,
 - b) obligatoriske avgifter, for eksempel trygdeavgifter, samt
 - c) barnepass og pleie av gamle foreldre.
16. «investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter» støtte som oppfyller vilkårene i artikkel 15.
17. «investeringsstøtte» regional investerings- og sysselsettingsstøtte i henhold til artikkel 13, investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter i henhold til artikkel 15 og investeringsstøtte til miljøvern i henhold til artikkel 18–23.
18. «vanskeligstilt arbeidstaker» enhver person som:
 - a) ikke har hatt fast, lønnet arbeid i de foregående seks måneder,
 - b) ikke har fullført videregående eller yrkesrettet utdanning (ISCED 3),
 - c) er over 50 år,
 - d) er aleneforsørger for ett eller flere barn,
 - e) arbeider i en sektor eller i et yrke i en medlemsstat der kjønnsfordelingen er minst 25 % skjevere enn den gjennomsnittlige kjønnsfordelingen innenfor alle økonomiske sektorer i den medlemsstaten, og som tilhører den underrepresenterte kjønnsgruppen, eller
 - f) tilhører en etnisk minoritet i en medlemsstat og som trenger å videreutvikle sine språkkunnskaper, sin yrkesopplæring eller yrkeserfaring for å bedre utsiktene til å finne stabil sysselsetting,
19. «meget vanskeligstilt arbeidstaker» en person som har vært uten arbeid i minst 24 måneder.
20. «funksjonshemmet arbeidstaker» enhver person som
 - a) regnes som funksjonshemmet etter nasjonal lovgivning, eller

- b) som har en anerkjent begrensning som følge av fysisk, mental eller psykisk funksjonshemming.
21. «vernet sysselsetting» sysselsetting i et foretak der minst 50 % av arbeidstakerne er funksjonshemmede.
22. «landbruksvare»
- a) varene oppført i vedlegg I til traktaten, unntatt fiskerivarer og akvakulturprodukter som omfattes av forordning (EF) nr. 104/2000,
 - b) varer som omfattes av KN-kode 4502, 4503 og 4504 (varer av kork),
 - c) produkter beregnet på å etterligne eller erstatte melk og melkeprodukter, som omhandlet i rådsforordning (EF) nr. 1234/2007⁽¹⁾.
23. «bearbeiding av landbruksvarer» en prosess der en landbruksvare omdannes til en annen landbruksvare, unntatt gårdsvirksomhet som er nødvendig for å tilberede et animalsk eller vegetabilsk produkt for første salg.
24. «markedsføring av landbruksvarer» oppbevaring eller utstilling med sikte på å selge, framby til salg, levere eller på annen måte bringe i omsetning en vare, unntatt første salg fra en primærprodusent til videreføring og bearbeidingsforetak og enhver tilberedning av et produkt for et slikt første salg. Salg fra primærprodusent til sluttforbrukere skal betraktes som markedsføring dersom det foregår i atskilte lokaler avsatt for dette formål.
25. «virksomhet innen turisme» følgende virksomheter i henhold til NACE Rev. 2:
- a) NACE 55: innkvartering,
 - b) NACE 56: serveringstjenester,
 - c) NACE 79: reisebyrå- og reisearrangørtjenester samt tilknyttet virksomhet,
 - d) NACE 90: skapende-, kunstnerisk- og underholdningsvirksomhet,
 - e) NACE 91: bibliotek-, arkiv-, museums- og annen kulturvirksomhet,
 - f) NACE 93: sport, fornøyelser og fritidsaktiviteter.
26. «tilbakebetalingspliktig forskudd» et lån til et prosjekt som betales i en eller flere rater og der vilkårene for tilbakebetaling avhenger av resultatet av forskning og utviklings- og nyskappingsprosjektet.
27. «risikokapital» finansiering gjennom egenkapital og kvasiegenkapital til foretak i de tidlige vekstfasene (såkorn-, oppstart- og ekspansjonsfasen).
28. «bedrift som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører» en liten bedrift som oppfyller følgende vilkår:

⁽¹⁾ EUT L 299 av 16.11.2007, s. 1.

- a) en eller flere kvinner eier minst 51 % av kapitalen i den lille bedriften eller er registrert som eiere av den lille bedriften og
 - b) den lille bedriften drives av en kvinne.
29. «jern- og stålsektor» all virksomhet knyttet til framstillingen av en eller flere av følgende produkter:
- a) råjern og ferrolegeringer:
råjern til stålproduksjon, støpejern og annet råjern, speiljern og ferromangan med høyt karboninnhold, ikke innbefattet andre ferrolegeringer,
 - b) ubearbeidet og halvfabrikater av jern, vanlig stål eller spesialstål:
flytende stål støpt i ingoter eller ikke, herunder ingoter som skal smis.
Halvfabrikater: valseblokker, platiner og tynnplater, varmevalsedede, brede plateemner i ruller, unntatt produksjon av flytende støpestål i små og mellomstore støperier,
 - c) varmevalsedede ferdige produkter av jern, vanlig stål eller spesialstål:
skinner, sviller, skinnelask, underlagsplater, bjelker, store profiler og stenger minst 80 mm tykke, spuntveggstål, profiler og stenger høyst 80 mm tykke og flatjern høyst 150 mm tykt, valsetråd, runde og firkantede røremner, varmevalset båndstål (herunder båndstål for rørproduksjon), varmevalset plate (belagt eller ubelagt), plater med en tykkelse på minst 3 mm, universalstål med en tykkelse på minst 150 mm, unntatt tråd og trådprodukter, blanke stenger og støpegods,
 - d) kaldvalsedede ferdige produkter:
fortinnet blikk, blybelagt plate, svartblikk, galvaniserte plater, andre belagte plater, kaldvalsedede plater, elektroteknisk blikk og bånd til framstilling av fortinnet blikk, kaldvalset plate i ruller eller som plater,
 - e) rør:
alle sømløse stålrør, sveisede stålrør med en diameter på minst 406,4 mm,
30. «sektor for syntetiske fibrer»
- a) ekstrudering/teksturering av alle generiske typer av fibrer og garn basert på polyester, polyamid, akryl eller polypropylen, uansett sluttbruk,
 - b) polymerisasjon (herunder polykondensasjon) når den er integrert med ekstrudering når det gjelder de maskiner som anvendes,
 - c) enhver tilleggsprosess forbundet med samtidig installasjon av ekstruderings-/teksturisasjonskapasitet av den potensielle støttemottakeren eller et annet selskap i gruppen den tilhører, og som i denne særskilte virksomheten vanligvis er integrert med slik kapasitet når det gjelder de maskiner som anvendes.

Artikkel 3

Vilkår for unntak

1. Støtteordninger som oppfyller vilkårene i kapittel I i denne forordning samt de relevante bestemmelser i kapittel II i denne forordning, skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at all individuell støtte som gis etter en slik ordning oppfyller alle vilkår i denne forordning og at ordningen inneholder en uttrykkelig henvisning til denne forordning ved angivelse av tittel og henvisning til kunngjøringen i Den europeiske unions tidende.
2. Individuell støtte som gis etter en støtteordning nevnt i nr. 1 skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at støtten oppfyller alle vilkår i kapittel I i denne forordning samt de relevante bestemmelser i kapittel II i denne forordning, og at den individuelle støtten inneholder en uttrykkelig henvisning til de relevante bestemmelser i denne forordning ved angivelse av tittelen på denne forordning og en henvisning til kunngjøringen i Den europeiske unions tidende.
3. Ekstraordinær støtte som oppfyller vilkårene i kapittel I i denne forordning samt de relevante bestemmelser i kapittel II i denne forordning, skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at støtten inneholder en uttrykkelig henvisning til de relevante bestemmelser i denne forordning, ved angivelse av de relevante bestemmelsene, tittelen på forordningen og en henvisning til kunngjøringen i Den europeiske unions tidende.

Artikkel 4

Støtteandel og støtteberettigede kostnader

1. For beregning av støtteandel skal alle tall som benyttes angi beløpene før eventuelle fradrag for beskatning eller andre avgifter. Når støtten ikke gis som tilskudd, skal beløpet være støttens tilskuddsekvivalent. Støtte som utbetales i flere rater, skal diskonteres til sin verdi på det tidspunktet støtten ble gitt. Rentesatsen som benyttes ved diskontering, skal være den referansesatsen som gjaldt på tidspunktet da støtten ble tildelt.
2. I tilfeller der støtten gis gjennom skattefritak eller nedsatt framtidig skatt, skal diskonteringen av støttetransjene skje på grunnlag av referanserenten som gjelder på tidspunktene da skattefordelene får virkning, forutsatt at en viss støtteandel definert i bruttotilskuddsekvivalent overholdes.
3. Støtteberettigede kostnader skal dokumenteres, og dokumentasjonen skal være oversiktlig og ordnet i poster.

Artikkel 5

Innsyn i støtte

1. Denne forordning får anvendelse bare på åpen støtte.

Særlig følgende støttekategorier skal anses som åpne:

- a) Støtte som inngår i tilskudd og rentetilskudd.
- b) Støtte som inngår i lån, der bruttotilskuddsekvivalenten er beregnet på grunnlag av referanserenten som gjelder på tidspunktet for tildelingen.
- c) Støtte som inngår i garantiordninger:
 - i) når metoden for beregning av bruttotilskuddsekvivalent er blitt godkjent etter at metoden er meldt til Kommisjonen i forbindelse med anvendelsen av denne forordning eller forordning (EF) nr. 1628/2006 og den godkjente metoden uttrykkelig tar opp den typen garantier og underliggende transaksjoner som det her er snakk om, eller
 - ii) når støttemottakeren er en liten eller mellomstor bedrift og bruttotilskuddsekvivalenten er blitt beregnet på grunnlag av «trygg havn»-premiene fastsatt i kommisjonskunngjøringen om anvendelsen av EF-traktatens artikkel 87 og 88 på statsstøtte i form av garantier.
- d) Støtte som inngår i skattemessige tiltak bør anses som åpen dersom det for tiltaket er fastsatt et tak som sikrer at gjeldende terskel ikke overstiges.

2. Følgende støttekategorier skal ikke anses som åpne:

- a) Støtte som inngår i kapitaltilførsler, uten at det berører de særlige bestemmelser om risikokapital.
- b) Støtte som inngår i risikokapitaltiltak, med unntak av støtte som oppfyller vilkårene i artikkel 29.

3. Støtte i form av tilbakebetalingspliktige forskudd skal anses som åpen støtte bare dersom det samlede tilbakebetalingspliktige forskuddsbeløpet ikke overstiger de gjeldende terskler i henhold til denne forordning. Dersom tersklene uttrykkes som støtteandel, skal det samlede tilbakebetalingspliktige beløpet, uttrykt som en prosentandel av de støtteberettigede kostnadene, ikke overstige den gjeldende støtteandelen.

Artikkel 6

Terskel for individuell melding

1. Denne forordning får ikke anvendelse på individuell støtte, verken i form av ekstraordinær støtte eller i forbindelse med en støtteordning, der bruttotilskuddsekvivalenten overstiger følgende terskler:
 - a) Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter: 7,5 millioner euro per bedrift per investeringsprosjekt.
 - b) Investeringsstøtte til miljøvern: 7,5 millioner euro per bedrift per investeringsprosjekt.

- c) Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter: to millioner euro per bedrift per prosjekt.
- d) Støtte små og mellomstore bedrifters deltaking på messer: to millioner euro per bedrift per prosjekt.
- e) Støtte til forskning og utviklingsprosjekt og til forundersøkelser:
 - i) dersom prosjektet består hovedsakelig av grunnforskning, 20 millioner euro per bedrift, per prosjekt/forundersøkelse,
 - ii) dersom prosjektet består hovedsakelig av industriell forskning, 10 millioner euro per bedrift, per prosjekt/forundersøkelse,
 - iii) for alle andre prosjekter, 7,5 millioner euro per bedrift, per prosjekt/forundersøkelse,
 - iv) dersom prosjektet er et EUREKA-prosjekt, to ganger de beløpene som er fastsatt i hhv. i), ii) og iii).
- f) Støtte til små og mellomstore bedrifters kostnader knyttet til industriell eiendomsrett: fem millioner per bedrift per prosjekt.
- g) Opplæringsstøtte: to millioner euro per opplæringsprosjekt.
- h) Støtte til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere: fem millioner euro per bedrift per år.
- i) Støtte til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere i form arbeidskraftkostnader: ti millioner euro per bedrift per år.
- j) Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere: ti millioner euro per bedrift per år.

For å fastsette en hensiktsmessig terskel for støtte til forskning og utviklingsprosjekter og forundersøkelser i henhold til bokstav e), skal et prosjekt anses å bestå «hovedsakelig» av grunnforskning eller «hovedsakelig» av industriell forskning dersom mer enn 50 % av de støtteberettigede prosjektkostnadene har påløpt gjennom virksomhet som omfattes av hhv. grunnforskning eller industriell forskning. I tilfeller der det ikke kan fastslås hvilken kategori prosjektet tilhører, får den laveste terskelen anvendelse.

2. Regional investeringsstøtte til store investeringsprosjekter skal meldes til Kommisjonen dersom det samlede støttebeløpet fra alle kilder overstiger 75 % av det høyeste støttebeløp en investering med støtteberettigede kostnader på 100 millioner euro kan motta i henhold til gjeldende standardterskel for store foretak, som fastsatt i det godkjente regionstøttekartet den datoen støtten skal tildeles.

Artikkel 7

Kumulering

1. For å fastslå om tersklene for individuell melding fastsatt i artikkel 6 og for høyeste støtteandel fastsatt i kapittel II overholdes, bør det tas hensyn til det samlede beløpet for offentlig støtte for virksomheten eller prosjektet som mottar støtte, uansett om støtten er finansiert med lokale, regionale eller nasjonale midler eller med fellesskapsmidler.
2. Støtte som er unntatt ved denne forordning, kan kumuleres med all annen støtte som er unntatt ved denne forordning, så sant støttetiltakene omfatter forskjellige, identifiserbare støtteberettigede kostnader.
3. Støtte som er unntatt ved denne forordning skal ikke kumuleres med noen annen støtte som er unntatt ved denne forordning eller med bagatellmessig støtte som oppfyller vilkårene fastsatt i kommisjonsforordning (EF) nr. 1998/2006⁽¹⁾, eller med annen fellesskapsfinansiering som helt eller delvis gjelder de samme støtteberettigede kostnadene, dersom en slik kumulering ville føre til at støtten overstiger den gjeldende høyeste støtteandelen eller det gjeldende høyeste støttebeløpet for denne typen støtte i henhold til denne forordning.
4. Som unntak fra nr. 3 kan støtte til funksjonshemmede arbeidstakere, som fastsatt i artikkel 41 og 42, kumuleres med støtte som er unntatt i henhold til denne forordning som gjelder de samme støtteberettigede kostnadene over den høyeste, gjeldende terskelen i henhold til denne forordning, forutsatt at en slik kumulering ikke fører til en støtteandel som overstiger 100 % av de relevante kostnadene i det tidsrommet de berørte arbeidstakerne er sysselsatt.
5. Når det gjelder kumulering av støttetiltak som er unntatt i henhold til denne forordning med identifiserbare støtteberettigede kostnader og støttetiltak som er unntatt i henhold til denne forordning uten identifiserbare støtteberettigede kostnader, får følgende vilkår anvendelse:
 - a) Når et målforetak har mottatt kapital gjennom et risikokapitaltiltak som omfattes av artikkel 29 og følgelig, i løpet av de første tre årene etter den første risikokapitalinvesteringen, søker om støtte innenfor denne forordnings virkeområde, skal de gjeldende støttetersklene eller høyeste støttebeløpene i henhold til denne forordning reduseres med 50 % generelt og med 20 % for målforetak i støtteområdene. Reduksjonen skal ikke overstige det samlede risikokapitalbeløpet som er mottatt. Denne reduksjonen får ikke anvendelse på forskning og utvikling og nyskaping som er unntatt i henhold til artikkel 31–37.
 - b) Støtte til unge, nyskapende foretak kan i løpet av de første tre årene etter den er gitt ikke kumuleres med annen støtte som er unntatt i henhold til denne forordning, med unntak av støtte som er unntatt i henhold til artikkel 29 og støtte som er unntatt i henhold til artikkel 31–37.

⁽¹⁾ EUT L 379 av 28.12.2006, s. 5.

Artikkel 8

Stimulerende virkning

1. Bare støtte som har en stimulerende virkning skal unntas i henhold til denne forordning.
2. Støtte som gis til små og mellomstore bedrifter og som omfattes av denne forordning, skal anses å ha en stimulerende virkning dersom støttemottakeren før igangsettingen av arbeidet med prosjektet eller virksomheten har inngitt en søknad om støtte til den berørte medlemsstat.
3. Støtte som gis til store foretak og som omfattes av denne forordning, skal anses å ha en stimulerende virkning dersom den oppfyller vilkåret fastsatt i nr. 2 og dersom medlemsstaten før den tildeler den aktuelle individuelle støtten har kontrollert at dokumentasjonen som støttemottakeren har utarbeidet oppfyller en eller flere av følgende kriterier:
 - a) Prosjektet eller virksomhetens størrelse øker betydelig som følge av støtten.
 - b) Prosjektet eller virksomhetens virkeområde øker betydelig som følge av støtten.
 - c) Det samlede beløpet som støttemottakeren har anvendt på prosjektet eller virksomheten har økt betydelig som følge av støtten.
 - d) Fullføringen av det aktuelle prosjektet eller virksomheten går betydelig raskere.
 - e) Med hensyn til regional investeringsstøtte nevnt i artikkel 13 ville prosjektet uten støtte ikke ha blitt gjennomført i den berørte regionen som mottar støtte.
4. Vilkårene fastsatt i nr. 2 og 3 skal ikke gjelde for skattemessige tiltak dersom følgende vilkår er oppfylt:
 - a) Det skattemessige tiltaket gir lovfestet rett til støtte på grunnlag av objektive kriterier uten ytterligere skjønnsmessig vurdering fra medlemsstatens side, og
 - b) det skattemessige tiltaket er vedtatt før igangsettingen av arbeidet med prosjektet eller virksomheten det gis støtte til. Dette vilkåret skal ikke gjelde i tilfelle av endrede skatteordninger.
5. Når det gjelder støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere som nevnt i artikkel 42, skal vilkårene fastsatt i nr. 2 og 3 i denne artikkel anses som oppfylt når vilkårene i artikkel 42 nr. 3 er oppfylt.

Når det gjelder støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere og støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av funksjonshemmede arbeidstakere, som nevnt i artikkel 40 og 41, skal vilkårene fastsatt i nr. 2 og 3 i denne artikkel anses som oppfylt dersom støtten fører til en nettoøkning i antallet sysselsatte vanskeligstilte/funksjonshemmede arbeidstakere.

Når det gjelder støtte i form av nedsatte miljøavgifter, som nevnt i artikkel 25, skal vilkårene fastsatt i nr. 2–4 i denne artikkel anses som oppfylt.

Når det gjelder støtte i form av risikokapital som nevnt i artikkel 29, skal vilkårene fastsatt i nr. 2 i denne artikkel anses som oppfylt.

6. Dersom vilkårene i nr. 2 og 3 ikke er oppfylt, skal støttetiltaket i sin helt ikke unntas i henhold til denne forordning.

Artikkel 9

Innsyn

1. Den berørte medlemsstat skal innen 20 virkedager etter en støtteordning har trådt i kraft eller ekstraordinær støtte er tildelt, og som er unntatt i henhold til denne forordning, oversende Kommisjonen et sammendrag av opplysningene om slik støtte. Sammendraget sendes elektronisk ved hjelp av Kommisjonens angitte IT-program og med det format som er fastsatt i vedlegg III.

Kommisjonen skal umiddelbart bekrefte mottak av sammendraget.

Sammendraget skal offentliggjøres av Kommisjonen i Den europeiske unions tidende og på Kommisjonens nettsted.

2. Ved ikrafttreddelsen av en støtteordning som er unntatt i henhold til denne forordning eller ved tildeling av ekstraordinær støtte som er unntatt i henhold til denne forordning, skal den berørte medlemsstat offentliggjøre den fullstendige teksten til slike støttetiltak på Internett. Når det gjelder støtteordninger, skal teksten angi vilkårene fastsatt i nasjonal lovgivning som sikrer at de relevante bestemmelser i denne forordning etterkommes. Den berørte medlemsstat skal sikre at den fullstendige teksten til støttetiltaket er tilgjengelig på Internett så lenge det aktuelle støttetiltaket er i kraft. Opplysningene i sammendrags form som den berørte medlemsstaten har oversendt i samsvar med nr. 1, skal inneholde en internettadresse som fører direkte til den fullstendige teksten til støttetiltaket.

3. Ved tildeling av individuell støtte som er unntatt i henhold til denne forordning, med unntak av støtte i form av skattemessige tiltak, skal rettsakten som innvilger støtten inneholde en uttrykkelig henvisning til de særlige bestemmelsene i kapittel II som omhandler rettsakten, til den nasjonale lovgivning som sikrer at de relevante bestemmelsene i denne forordning etterkommes og til internettadressen som fører direkte til den fullstendige teksten til støttetiltaket.

4. Uten at det berører forpliktelsene i nr. 1–3 skal medlemsstatene, når individuell støtte innvilges i henhold til en eksisterende støtteordning for forskning og utviklingsprosjekter som omfattes av artikkel 31, og den individuelle støtten overstiger tre millioner euro, og ved tildeling av individuell regional investeringsstøtte på grunnlag av en eksisterende støtteordning for store investeringsprosjekter som ikke omfattes av den individuelle meldingsplikten i henhold til artikkel 6, innen 20 virkedager fra den dagen støtten tildeles av den vedkommende myndighet oversende Kommisjonen i sammendrags form de opplysninger det anmodes om med standardformatet fastsatt i vedlegg II, ved hjelp av Kommisjonens angitte IT-program.

Artikkel 10

Kontroll

1. Kommisjonen skal regelmessig kontrollere de støttetiltakene den har fått opplysninger om i henhold til artikkel 9.
2. Medlemsstatene skal føre detaljerte registre over all individuell støtte eller støtteordninger som er unntatt ved denne forordning. Registrene skal inneholde alle opplysninger som er nødvendige for å fastslå om vilkårene i denne forordning er oppfylt, herunder opplysninger om statusen til de foretak hvis støtte eller bonus avhenger av deres status som små og mellomstore bedrifter, opplysninger om støttens stimulerende virkning og opplysninger som gjør det mulig å fastsette det nøyaktige beløpet av støtteberettigede kostnader ved anvendelsen av denne forordning.

Registrerte opplysninger om individuell støtte skal oppbevares i ti år fra den datoen støtten ble gitt. Registrerte opplysninger om en støtteordning skal oppbevares i ti år fra den datoen det sist ble tildelt støtte i henhold til støtteordningen.

3. Den berørte medlemsstat skal på skriftlig anmodning fra Kommisjonen innen 20 virkedager, eller eventuelt etter et lengre tidsrom fastsatt i anmodningen, oversende alle opplysninger som Kommisjonen anser som nødvendige for å kunne kontrollere anvendelsen av denne forordning.

Dersom den berørte medlemsstat ikke oversender opplysningene det anmodes om innen fristen fastsatt av Kommisjonen eller innen en felles avtalt tidsfrist, eller dersom medlemsstaten oversender ufullstendige opplysninger, skal Kommisjonen sende en påminnelse med en ny tidsfrist for innsending av opplysningene. Dersom den berørte medlemsstat etter en slik påminnelse ikke oversender opplysningene det anmodes om, kan Kommisjonen etter å ha gitt den berørte medlemsstat muligheten til å gi uttrykk for sitt ståsted gjøre et vedtak om at alle eller deler av framtidige støttetiltak som omfattes av denne forordning skal meldes til Kommisjonen i samsvar med traktatens artikkel 88 nr. 3.

Artikkel 11

Årlige rapporter

Medlemsstatene skal i samsvar med kapittel III i kommisjonsforordning (EF) nr. 794/2004⁽¹⁾ utarbeide en rapport om anvendelsen av denne forordning for hele eller de deler av året som forordningen anvendes, i elektronisk form. Den årlige rapporten skal dessuten inneholde internettadressen som fører direkte til den fullstendige teksten til støttetiltakene.

⁽¹⁾ EUT L 140 av 30.4.2004, s. 1.

Artikkel 12

Særlige vilkår for investeringsstøtte

1. For at en investering skal kunne anses som en støtteberettiget kostnad ved anvendelse av denne forordning, skal den bestå av følgende:

- a) En investering i materielle og/eller immaterielle eiendeler knyttet til opprettelsen av en ny virksomhet, utvidelse av en eksisterende virksomhet, utvidelse av en virksomhets produktspekter mot nye tilleggsprodukter, eller en grunnleggende endring av hele produksjonsprosessen i en eksisterende virksomhet, eller
- b) erverv av anleggsmidler direkte knyttet til en virksomhet som er lagt ned eller ville blitt lagt ned dersom den ikke var blitt kjøpt opp, og at kjøperen er en uavhengig investor. Når det gjelder en lite foretak som overtas av den opprinnelige eieren eller de opprinnelige eierens familie eller av tidligere ansatte, bortfaller vilkåret om at eiendelene skal kjøpes av en uavhengig investor.

Erverv av et foretaks aksjer skal altså ikke i seg selv utgjøre en investering.

2. For at immaterielle eiendeler skal kunne anses som støtteberettigede kostnader ved anvendelse av denne forordning, skal de oppfylle følgende vilkår:

- a) De skal utelukkende anvendes i det foretaket som mottar støtten. Når det gjelder regional investeringsstøtte må de utelukkende anvendes i foretaket som mottar støtten.
- b) De må anses som eiendeler som kan avskrives.
- c) De må kjøpes på markedsvilkår av tredjemann uten at kjøperen har mulighet til å utøve kontroll over selgeren i henhold til artikkel 3 i rådsforordning (EF) nr. 139/2004⁽¹⁾, eller omvendt.
- d) Ved investeringsstøtte til små og mellomstore bedrifter må de være oppført blant bedriftens eiendeler i minst tre år. Ved regional investeringsstøtte må de være oppført blant bedriftens eiendeler og være i virksomheten som mottar støtte i minst fem år eller i minst tre år for små og mellomstore bedrifter.

3. For at sysselsetting som skapes direkte gjennom et investeringsprosjekt skal kunne anses som en støtteberettiget kostnad ved anvendelse av denne forordning, skal den oppfylle følgende vilkår:

- a) Sysselsettingen skal skapes innen tre år etter at investeringen er gjennomført.
- b) Investeringsprosjektet skal føre til en netto økning i antall ansatte i det aktuelle foretaket i forhold til gjennomsnittet for de seneste 12 månedene.
- c) Sysselsettingen som skapes skal opprettholdes i et tidsrom på minst fem år for store foretak og i et tidsrom på minst tre år for små og mellomstore bedrifter.

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2004, s. 1.

KAPITTEL II

SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ULIKE STØTTEKATEGORIER

AVSNITT 1

REGIONSTØTTE*Artikkel 13***Regional investerings- og sysselsettingsstøtte**

1. Ordninger for regional investerings- og sysselsettingsstøtte skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at alle vilkårene i denne artikkel er oppfylt.

Ekstraordinær støtte som bare brukes til å supplere støtte som er gitt på grunnlag av ordninger for regional investerings- og sysselsettingsstøtte, og som ikke overstiger 50 % av den samlede støtten som skal gis til investeringen, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at den ekstraordinære støtten som gis, oppfyller alle vilkår i denne forordning.

2. Støtten skal gis i regioner som er berettiget til regionstøtte i henhold til det godkjente regionstøttekartet som gjelder for den berørte medlemsstat i tidsrommet 2007–2013. Investeringen må opprettholdes i mottakerregionen i minst fem år, eller tre år for små og mellomstore bedrifter, etter at hele investeringen er avsluttet. Dette skal ikke være til hinder for utskifting av anlegg eller utstyr som er blitt foreldet på grunn av raske teknologiske endringer, forutsatt at den økonomiske virksomheten opprettholdes i vedkommende region i minimumsperioden.

3. Støtteandelen i nåværende bruttotilskuddsekvivalent skal ikke overstige terskelen for regionstøtte som gjelder den dagen støtten tildeles i den regionen som mottar støtte.

4. Med unntak for støtte til store investeringsprosjekter og regionstøtte til transportsektoren kan tersklene i nr. 3 økes med 20 prosentpoeng for støtte som gis til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

5. Tersklene fastsatt i nr. 3 får anvendelse på støtteandelen beregnet enten som en prosentandel av de støtteberettigede materielle og immaterielle kostnadene for investeringen, eller som en prosentandel av anslåtte arbeidskraftkostnader for ansatt person beregnet for et tidsrom på to år for sysselsetting som er skapt direkte gjennom investeringsprosjektet, eller som en kombinasjon av begge, forutsatt at støtten ikke overstiger det største beløpet som framkommer ved en av beregningsmåtene.

6. Dersom støtten er beregnet på grunnlag av kostnadene for materielle eller immaterielle investeringer, eller anskaffelseskostnader i forbindelse med overtakelser, må mottakeren sørge for et finansielt bidrag på minst 25 % av de støtteberettigede kostnadene, enten med egne midler eller gjennom ekstern finansiering, i en form som er fri for enhver offentlig støtte. Dersom den høyeste støtteandelen som er godkjent i forbindelse med det nasjonale

regionstøttekartet for den berørte medlemsstat, forhøyet i samsvar med nr. 4, overstiger 75 %, reduseres mottakerens finansielle bidrag tilsvarende. Dersom støtten er beregnet på grunnlag av kostnadene for materielle eller immaterielle investeringer, får også vilkårene i nr. 7 anvendelse.

7. Ved erverv av en virksomhet skal bare kostnaden ved kjøp av eiendeler fra tredjemann tas i betraktning, forutsatt at transaksjonen har funnet sted på markedsvilkår. Dersom ervervet er ledsaget av andre investeringer, skal utgiftene knyttet til sistnevnte legges til kjøpskostnaden.

Kostnader knyttet til erverv av leide eiendeler unntatt grunn og bygninger skal tas i betraktning bare dersom leieavtalen er i form av finansiell leasing med plikt til å kjøpe eiendelen når leieavtalen utløper. For leie av grunn og bygninger må leieavtalen fortsette å løpe i minst fem år etter den beregnede datoen for avslutning av investeringsprosjektet, eller i tre år for små og mellomstore bedrifter.

Unntatt i forbindelse med små og mellomstore bedrifter og overtakelser skal de ervervede eiendelene være nye. Ved overtakelser skal eiendeler som det var gitt støtte til anskaffelse av før kjøpet, trekkes fra. For små og mellomstore bedrifter kan alle kostnadene ved investeringer i immaterielle eiendeler også tas i betraktning. For store foretak er slike kostnader støtteberettiget bare opptil en grense på 50 % av de samlede støtteberettigede investeringskostnadene for prosjektet.

8. Dersom støtten er beregnet på grunnlag av arbeidskraftkostnader, skal sysselsettingen være skapt direkte gjennom investeringsprosjektet.

9. Som unntak fra nr. 3 og 4 kan høyeste støtteandel for investeringer i bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer fastsettes til:

- a) 50 % av de støtteberettigede investeringene i regioner som er støtteberettiget etter traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a) og 40 % av de støtteberettigede investeringene i andre regioner som er berettiget til regionstøtte i henhold til det godkjente regionstøttekartet for de berørte medlemsstater i tidsrommet 2007–2013, dersom mottakeren er en liten eller mellomstor bedrift.
- b) 25 % av de støtteberettigede investeringene i regioner som er støtteberettiget etter traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a) og 20 % av de støtteberettigede investeringene i andre regioner som er berettiget til regionstøtte i henhold til det godkjente regionstøttekartet for den berørte medlemsstat i tidsrommet 2007–2013, dersom mottakeren har færre enn 750 ansatte og/eller en omsetning på mindre enn 200 millioner euro, beregnet i samsvar med vedlegg I til denne forordning.

10. For å hindre at en stor investering på kunstig vis deles inn i underprosjekter, bør et stort investeringsprosjekt anses som ett investeringsprosjekt dersom nyinvesteringen foretas innen et tidsrom på tre år av det samme foretaket eller de samme foretakene og består av anleggsmidler kombinert på en økonomisk udelelig måte.

*Artikkel 14***Støtte til nyoprettede små foretak**

1. Støtteordninger for nyoprettede små foretak skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Mottakeren skal være et lite foretak.

3. Støttebeløpet skal ikke overstige:

a) To millioner euro for små foretak som har økonomisk virksomhet i regioner som er berettiget til unntaket fastsatt i traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a).

b) En million euro for små foretak som har økonomisk virksomhet i regioner som er berettiget til unntaket fastsatt i traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav c).

Årlige støttebeløp per foretak skal ikke overstige 33 % av støttebeløpene fastsatt i bokstav a) og b).

4. Støtteandelen skal ikke overstige:

a) 35 % av de støtteberettigede kostnadene de første tre årene etter at foretaket ble opprettet og 25 % de to neste årene, i regioner som omfattes av traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a).

b) 25 % av de støtteberettigede kostnadene de første tre årene etter at foretaket ble opprettet og 15 % de to neste årene, i regioner som omfattes av traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav c).

Disse andelene kan forhøyes med 5 % i regioner som omfattes av traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a), med et bruttonasjonalprodukt (BNP) per innbygger på under 60 % av gjennomsnittet for EU-25, i regioner med en befolkningstetthet på under 12,5 innbyggere/km² og på små øyer med en befolkning på under 5 000 innbyggere, og andre samfunn av samme størrelse som er tilsvarende isolert.

5. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnader for juridisk bistand, rådgivningstjenester og administrasjon som er direkte knyttet til opprettelsen av små foretak, samt følgende kostnader, i den grad de faktisk påløp innenfor de første fem årene etter at foretaket ble opprettet:

a) Renter på fremmedkapital og et utbytte på brukt egenkapital som ikke overstiger referanserenten.

b) Utgifter til leie av produksjonsanlegg og produksjonsutstyr.

c) Energi, vann, varme, skatter og avgifter (andre enn merverdiavgift og selskapsskatt) og administrasjonskostnader.

- d) Avskrivning, utgifter til leie av produksjonsanlegg og produksjonsutstyr samt arbeidskraftkostnader, forutsatt at det ikke er gitt annen støtte til de underliggende investeringer eller til skaping av arbeidsplasser og rekrutteringstiltak.
6. Små foretak som kontrolleres av aksjeeiere i foretak som er lagt ned de foregående 12 måneder kan ikke motta støtte i henhold til denne artikkel dersom vedkommende foretak har virksomhet i det samme relevante marked eller tilknyttede markeder.

AVSNITT 2

INVESTERINGS- OG SYSSELSETTINGSSTØTTE TIL SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER

Artikkel 15

Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter

1. Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at alle vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtteandelen skal ikke overstige:
 - a) 20 % av de støtteberettigede kostnadene for små bedrifter.
 - b) 10 % av de støtteberettigede kostnadene for mellomstore bedrifter.
3. Følgende kostnader skal være støtteberettigede:
 - a) Kostnadene for investering i materielle og immaterielle eiendeler eller
 - b) beregnede arbeidskraftkostnader for sysselsetting som er skapt direkte gjennom investeringsprosjektet, beregnet for et tidsrom på to år.
4. Dersom investeringen gjelder bearbeiding og markedsføring av landbruksvarer, skal støtteandelen ikke overstige:
 - a) 75 % av de støtteberettigede investeringene i de mest fjerntliggende regioner.
 - b) 65 % av de støtteberettigede investeringene i de mindre øyene i Egeerhavet i henhold til rådsforordning (EF) nr. 1405/2006⁽¹⁾.
 - c) 50 % av de støtteberettigede investeringene i regioner som er støtteberettiget i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a).
 - d) 40 % av de støtteberettigede investeringene i alle andre regioner.

⁽¹⁾ EUT L 265 av 26.9.2006, s. 1.

AVSNITT 3

STØTTE TIL KVINNELIG ENTREPRENØRSKAP*Artikkel 16***Støtte til små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører**

1. Støtteordninger for små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–5 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støttemottakerne skal være små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører.
3. Støttebeløpet skal ikke overstige en million euro per foretak.
Årlige støttebeløp per foretak skal ikke overstige 33 % av støttebeløpene fastsatt i første ledd.
4. Støtteandelen skal ikke overstige 15 % av de støtteberettigede kostnadene som har påløpt de første fem årene etter at foretaket ble opprettet.
5. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnader for juridisk bistand, rådgivningstjenester og administrasjon som er direkte knyttet til opprettelsen av små foretak, samt følgende kostnader i den grad de faktisk påløp innenfor de første fem årene etter at foretaket ble opprettet:
 - a) Renter på fremmedkapital og et utbytte på brukt egenkapital som ikke overstiger referanserenten.
 - b) Utgifter til leie av produksjonsanlegg og produksjonsutstyr.
 - c) Energi, vann, varme, skatter og avgifter (andre enn merverdiavgift og selskapskatt) og administrasjonskostnader.
 - d) Avskrivning, utgifter til leie av produksjonsanlegg og produksjonsutstyr samt arbeidskraftkostnader, forutsatt at det ikke er gitt annen støtte til de underliggende investeringer eller til skaping av arbeidsplasser og rekrutteringstiltak.
 - e) Utgifter til barnepass og pleie av gamle foreldre, herunder ev. kostnader knyttet til foreldrepermisjon.
6. Små foretak som kontrolleres av aksjeeiere i foretak som er lagt ned de foregående 12 måneder kan ikke motta støtte i henhold til denne artikkel dersom vedkommende foretak har virksomhet i det samme relevante marked eller tilknyttede markeder.

AVSNITT 4

STØTTE TIL MILJØVERN

Artikkel 17

Definisjoner

I dette avsnitt menes med:

1. «miljøvern» ethvert tiltak som er utformet for å bøte på eller forebygge skade på fysiske omgivelser eller naturressursene gjennom støttemottakerens egen virksomhet, for å redusere risikoen for slik skade eller for å fremme mer effektiv bruk av naturressurser, herunder energisparetiltak og bruk av fornybare energikilder.
2. «energisparetiltak» tiltak som gjør det mulig for foretak å redusere den energimengden de bruker, særlig i produksjonssyklusen.
3. «fellesskapsstandard»
 - a) en obligatorisk fellesskapsstandard for det miljøvern nivå som hvert enkelt foretak skal oppnå, eller
 - b) forpliktelsen i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/1/EF⁽¹⁾ til å bruke de beste tilgjengelige teknikker som fastsatt i de nyeste relevante opplysninger som Kommisjonen har offentliggjort i samsvar med artikkel 17 nr. 2 i direktivet.
4. «fornybare energikilder» følgende fornybare, ikke-fossile energikilder: vind, sol, geotermisk energi, bølge- og tidevannsenergi, vannkraft, biomasse, gass fra fyllplasser, gass fra rensesanlegg og biogasser.
5. «biodrivstoff» flytende eller gassformig drivstoff til transport, produsert av biomasse.
6. «bærekraftig biodrivstoff» drivstoff som oppfyller bærekraftskriteriene fastsatt i artikkel 15 i forslaget til europaparlaments- og rådsdirektiv om å fremme bruken av energi fra fornybare energikilder⁽²⁾. Etter at direktivet er vedtatt av Europaparlamentet og Rådet og offentliggjort i Den europeiske unions tidende, får bærekraftskriteriene som er fastsatt i direktivet anvendelse.
7. «energi fra fornybare energikilder» energi som er produsert ved anlegg som bare bruker fornybare energikilder, samt den andel, uttrykt som brennverdi, som er produsert av fornybare energikilder ved blandingsanlegg som også bruker konvensjonelle energikilder. Dette omfatter fornybar elektrisitet som brukes til å fylle lagringssystemer, men ikke elektrisitet som produseres som et resultat av lagringssystemer.
8. «kraftvarme» samtidig produksjon av varmeenergi og elektrisk og/eller mekanisk energi.
9. «høyeffektiv kraftvarme» kraftvarme som oppfyller kriteriene i vedlegg III til europaparlaments- og rådsforordning 2004/8/EF⁽³⁾ og som er i samsvar med de

⁽¹⁾ EUT L 24 av 29.1.2008, s. 8.

⁽²⁾ KOM(2008) 19 endelig utgave.

⁽³⁾ EUT L 52 av 21.2.2004, s. 50.

harmoniserte referanseverdiene for effektivitet fastsatt ved kommisjonsvedtak 2007/74/EF⁽¹⁾.

10. «miljøavgift» en avgift med et avgiftsgrunnlag som har en klar negativ innvirkning på miljøet, eller som sørger for å avgiftsbelaste visse former for virksomhet, varer eller tjenester slik at miljøkostnadene kan inngå i prisen og/eller slik at produsenter og forbrukere styres mot mer miljøvennlig virksomhet.
11. «minste avgiftssats i Fellesskapet» den minste avgiftssatsen fastsatt i Fellesskapets regelverk. Når det gjelder energiprodukter og elektrisk kraft menes med minste avgiftssats i Fellesskapet den minste avgiftssatsen som er fastsatt i vedlegg I til direktiv 2003/96/EF.
12. «materielle eiendeler» investeringer i grunn som er helt nødvendige for å oppnå miljømål, investeringer i bygninger, anlegg og utstyr beregnet på å redusere eller fjerne forurensning og ulemper samt investeringer for å tilpasse produksjonsmetoder med henblikk på å verne om miljøet.

Artikkel 18

Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå utover fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarder

1. Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå utover fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarder, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–8 i denne artikkel er oppfylt.
2. Investeringen det gis støtte til, skal oppfylle ett av følgende vilkår:
 - a) Investeringen skal gjøre det mulig for støttemottakeren å heve miljøvernnivået i forbindelse med sin virksomhet ved å gå utover gjeldende fellesskapsstandarder, uavhengig av om det finnes obligatoriske nasjonale standarder som er strengere enn fellesskapsstandardene.
 - b) Investeringen skal gjøre det mulig for støttemottakeren å heve miljøvernnivået i forbindelse med sin virksomhet i fravær av fellesskapsstandarder.
3. Det kan ikke gis støtte dersom forbedringer som skal sikre at foretak oppfyller vedtatte fellesskapsstandarder, ennå ikke har trådt i kraft.
4. Støtteandelen skal ikke overstige 35 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

⁽¹⁾ EUT L 32 av 6.2.2007, s. 183.

5. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå et miljøvernivå som er høyere enn det som kreves i henhold til de aktuelle fellesskapsstandarder, uten hensyn til driftsfordeler og driftskostnader.
6. Ved anvendelse av nr. 5 skal investeringskostnaden som er direkte knyttet til miljøvern beregnes i forhold til den kontrafaktiske situasjonen:
 - a) Dersom kostnaden for å investere i miljøvern lett kan identifiseres i den samlede investeringskostnaden, skal denne nøyaktige miljøvernrelaterte kostnaden utgjøre de støtteberettigede kostnadene.
 - b) I alle andre tilfeller skal de ekstra investeringskostnadene fastsettes ved å sammenligne investeringen med den kontrafaktiske situasjonen i fravær av statsstøtte. Den korrekte kontrafaktiske situasjonen skal være kostnaden for en teknisk sammenlignbar investering som gir et lavere miljøvernivå (som tilsvarer obligatoriske fellesskapsstandarder dersom slike finnes), og som sannsynligvis kan kunne gjennomføres også uten støtte («referanseinvestering»). Med teknisk sammenlignbar investering menes en investering med samme produksjonskapasitet og alle andre tekniske kjennetegn (unntatt de som er direkte knyttet til tilleggsinvesteringen for miljøvern). I tillegg må en slik referanseinvestering fra et forretningsståsted være et troverdig alternativ til investeringen som er under vurdering.
7. Den støtteberettigede investeringen skal bestå av en investering i materielle og/eller immaterielle eiendeler.
8. Når det gjelder investeringer med sikte på å oppnå et miljøvernivå som er høyere enn fellesskapsstandardene, skal den kontrafaktiske situasjonen velges på følgende måte:
 - a) Dersom foretaket tilpasser seg nasjonale standarder som er vedtatt i fravær av fellesskapsstandarder, skal de støtteberettigede kostnadene bestå av de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå det miljøvernivå som kreves i henhold til de nasjonale standardene.
 - b) Dersom foretaket tilpasser seg eller går utover nasjonale standarder som er strengere enn de gjeldende fellesskapsstandardene, eller går utover fellesskapsstandardene, skal de støtteberettigede kostnadene bestå av de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå et miljøvernivå som er høyere enn det nivå som kreves i henhold til fellesskapsstandardene. De investeringskostnadene som behøves for å oppnå det miljøvernivå som kreves i henhold til fellesskapsstandardene, skal ikke være støtteberettigede.
 - c) Dersom det ikke er fastsatt standarder, skal de støtteberettigede kostnadene bestå av de investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå et høyere miljøvernivå enn det aktuelle foretaket eller foretakene ville oppnådd uten miljøstøtte.
9. Støtte til investeringer knyttet til håndtering av avfall fra andre foretak skal ikke unntas i henhold til denne artikkel.

Artikkel 19

Støtte til anskaffelse av nye transportmidler som går utover fellesskapsstandardene eller som hever miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarder

1. Investeringstøtte til anskaffelse av nye transportmidler som gjør det mulig for foretak i transportsektoren å gå utover fellesskapsstandardene for miljøvern, eller heve miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarder, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene fastsatt i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.
 2. Den investeringen det gis støtte til, skal oppfylle vilkåret fastsatt i artikkel 18 nr. 2.
 3. Støtte til anskaffelse av nye transportmidler til transport på vei, jernbane, innlands vannvei og til sjøtransport, som etterkommer vedtatte fellesskapsstandarder, skal unntas dersom anskaffelsene foretas før fellesskapsstandardene trer i kraft og, når disse standardene er blitt obligatoriske, ikke brukes med tilbakevirkende kraft på transportmidler som allerede er kjøpt.
 4. Støtte til ombygging av eksisterende transportmidler av miljøvern hensyn skal unntas dersom de eksisterende transportmidlene oppgraderes til miljøstandarder som ennå ikke hadde trådt i kraft da transportmidlene ble tatt i bruk eller dersom transportmidlene ikke omfattes av miljøstandarder.
 5. Støtteandelen skal ikke overstige 35 % av de støtteberettigede kostnadene.
- Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte som er gitt til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.
6. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å nå et miljøvernnivå som er høyere enn det nivået som kreves i henhold til fellesskapsstandardene.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7 og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

Artikkel 20

Støtte til små og mellomstore bedrifter for tidlig tilpasning til framtidige fellesskapsstandarder

1. Støtte som gjør det mulig for små og mellomstore bedrifter å oppfylle fellesskapsstandarder som hever miljøvernnivået, men som ennå ikke har trådt i kraft, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.
2. Fellesskapsstandardene skal være vedtatt og investeringen skal være gjennomført og fullført minst ett år før den dato den aktuelle standarden trer i kraft.

3. Støtteandelen skal ikke overstige 15 % av de støtteberettigede kostnadene for små bedrifter og 10 % av de støtteberettigede kostnadene for mellomstore bedrifter, dersom gjennomføringen og fullføringen finner sted tidligere enn tre år før den dato standarden trer i kraft, og 10 % for små bedrifter dersom gjennomføringen og fullføringen finner sted mellom ett og tre år før den dato standarden trer i kraft.

4. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå det miljøvernivå som kreves i henhold til fellesskapsstandard, sammenlignet med det nåværende miljøvernivået som var påkrevd før denne standarden trådte i kraft.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7 og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

Artikkel 21

Støtte til miljøinvestering i energisparetiltak

1. Støtte til miljøinvesteringer som gjør det mulig for foretak å oppnå energisparing skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at den oppfyller:

- a) Vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel eller
- b) vilkårene i nr. 4 og 5 i denne artikkel.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 60 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå energisparing utover det nivået som kreves i henhold til fellesskapsstandardene.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som angitt i artikkel 18 nr. 6 og 7.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes med fradrag av eventuelle driftsfordeler og driftskostnader knyttet til tilleggsinvesteringen for energisparing og som oppstår i løpet av de første tre årene av investeringens levetid for små og mellomstore bedrifter, de første fire årene for store foretak som ikke inngår i Ordningen for handel med utslippskvoter for CO₂ i Fellesskapet og de første fem årene for foretak som inngår i Ordningen for handel med utslippskvoter for CO₂ i Fellesskapet. Når det gjelder store foretak, kan dette tidsrommet reduseres til de første tre årene av investeringens levetid, dersom det kan påvises at investeringens avskrivningstid ikke overstiger tre år.

Beregningene av de støtteberettigede kostnadene skal attesteres av en ekstern revisor.

4. Støtteandelen skal ikke overstige 20 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

5. De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7 og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

Artikkel 22

Støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme

1. Støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 45 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være de ekstra investeringskostnadene som er nødvendige for å oppnå et anlegg for høyeffektiv kraftvarme sammenlignet med referanseinvesteringen. De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7 og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

4. En ny kraftvarmeenhet skal alt i alt føre til primærenergisparing sammenlignet med separat produksjon som fastsatt i direktiv 2004/8/EF og vedtak 2007/74/EF. En forbedring av en eksisterende kraftvarmeenhet eller ombygging av et eksisterende kraftverk til en kraftvarmeenhet skal føre til primærenergisparing sammenlignet med utgangssituasjonen.

Artikkel 23

Støtte til miljøinvestering for fremme av energi fra fornybare energikilder

1. Støtte til miljøinvestering for fremme av energi fra fornybare energikilder skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 45 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for støtte til små bedrifter og med 10 prosentpoeng for støtte til mellomstore bedrifter.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være støttemottakerens merkostnader sammenlignet med et konvensjonelt kraftverk eller med et konvensjonelt varmesystem med samme kapasitet når det gjelder effektiv energiproduksjon.

De støtteberettigede kostnadene skal beregnes som fastsatt i artikkel 18 nr. 6 og 7 og uten hensyn til driftsfordeler eller driftskostnader.

4. Støtte til miljøinvestering i produksjon av biodrivstoff skal unntas bare i den grad investeringene det gis støtte til brukes utelukkende til produksjon av bærekraftig drivstoff.

Artikkel 24

Støtte til miljøvernundersøkelser

1. Støtte til undersøkelser direkte knyttet til investeringene nevnt i artikkel 18, investeringer i energisparetiltak på vilkårene fastsatt i artikkel 21 og investeringer for fremme av energi fra fornybare energikilder på vilkårene fastsatt i artikkel 23 skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten i henhold til traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene.

Støtteandelen kan imidlertid økes med 20 prosentpoeng for undersøkelser som er foretatt på vegne av små bedrifter og med 10 prosentpoeng for studier som er foretatt på vegne av mellomstore bedrifter.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene for undersøkelsen.

Artikkel 25

Støtte i form av nedsatte miljøavgifter

1. Støtteordninger for miljøvern i form av nedsatte miljøavgifter som oppfyller vilkårene i direktiv 2003/96/EF skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Den som bevilges nedsatte avgifter, skal betale minst den minste avgiftssatsen i Fellesskapet fastsatt i direktiv 2003/96/EF.

3. Nedsatte avgifter skal bevilges for et tidsrom på høyst ti år. Etter en slik tiårsperiode skal medlemsstatene på nytt vurdere om de aktuelle støttetiltakene er hensiktsmessige.

AVSNITT 5

STØTTE TIL RÅDGIVNING TIL SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTER OG TIL SMÅ OG MELLOMSTORE BEDRIFTERS DELTAKING PÅ MESSER

Artikkel 26

Støtte til rådgivningstjenester til små og mellomstore bedrifter

1. Støtte til rådgivningstjenester til små og mellomstore bedrifter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten

fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene.
3. De støtteberettigede kostnadene skal være rådgivningskostnadene for tjenester som ytes av eksterne rådgivere.

Det skal ikke dreie seg om tjenester som ytes løpende eller jevnlig, og de skal ikke være knyttet til bedriftens ordinære driftsutgifter som rutinemessig skatterådgivning, rutinemessig juridisk bistand eller reklame.

Artikkel 27

Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer

1. Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene.
3. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene som påløper for å leie, bygge og drive en stand for en bedrift som deltar på en messe eller utstilling for første gang.

AVSNITT 6

STØTTE I FORM AV RISIKOKAPITAL

Artikkel 28

Definisjoner

I dette avsnitt menes med:

1. «egenkapital» eierandel i et foretak representert ved de aksjer som er utstedt til investorene.
2. «kvasiegenkapital» finansielle instrumenter med en avkastning for eieren som hovedsakelig bygger på resultatet til målforetaket og som er usikret ved mislighold.
3. «privat egenkapital» investering med privat egenkapital – i motsetning til offentlig – eller investeringer med kvasiegenkapital i foretak som ikke er børsnotert, herunder risikokapital.
4. «såkornkapital» finansiering av undersøkelse, vurdering og utvikling av et nytt konsept før oppstartsfasen.

5. «startkapital» finansiering av produktutvikling og innledende markedsføring for foretak som ennå ikke har solgt sitt produkt eller sin tjeneste kommersielt og som ennå ikke har noe overskudd.
6. «ekspansjonskapital» finansiering av et foretaks vekst og utvidelse, uansett om det har nullresultat eller det går med overskudd, med henblikk på økt produksjonskapasitet, markeds- eller produktutvikling eller på å gi økt arbeidskapital.
7. «avviklingsstrategi» strategien til et risikokapitalfond eller fond av privat egenkapital for avvikling av holdingselskaper i henhold til en plan for å oppnå størst mulig avkastning, herunder salg, avskrivninger, tilbakebetaling av preferanseaksjer/lån, salg til en annen risikokapitalinvestor, salg til en finansinstitusjon og salg gjennom tilbud til offentligheten, herunder innledende offentlig tegning.
8. «målforetak» et foretak som en investor eller et investeringsfond vurderer å investere i.

Artikkel 29

Støtte i form av risikokapital

1. Støtteordninger i form av risikokapital for små og mellomstore bedrifter skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–8 i denne artikkel er oppfylt.
2. Risikokapitaltiltaket skal ta form av deltaking i et overskuddsdrevet investeringsfond av privat egenkapital som forvaltes på kommersielt grunnlag.
3. De delinvesteringer som investeringsfondet skal foreta, skal ikke overstige 1,5 millioner euro per målforetak i løpet av et tidsrom på 12 måneder.
4. For små og mellomstore bedrifter i støtteområdene og for små og mellomstore bedrifter utenfor støtteområdene skal risikokapitaltiltaket begrenses til såkornkapital, startkapital og/eller ekspansjonskapital. For mellomstore bedrifter utenfor støtteområdene skal risikokapitaltiltaket begrenses til såkornkapital og/eller startkapital, og skal ikke omfatte ekspansjonskapital.
5. Minst 70 % av det samlede budsjett som investeringsfondet har investert i små og mellomstore bedrifter skal bestå av egenkapital eller kvasiegenkapital.
6. Minst 50 % av investeringsfondenes finansiering skal komme fra private investorer. Når det gjelder investeringsfond som har utelukkende små og mellomstore bedrifter i støtteområdet som målforetak, skal minst 30 % av finansieringen komme fra private investorer.
7. For å sikre at risikotiltaket tar sikte på overskudd, skal følgende vilkår være oppfylt:
 - a) Hver investering skal ha en forretningsplan som inneholder detaljerte opplysninger om produkt-, salgs- og lønnsomhetsutviklingen, en forhåndsvurdering av prosjektets levedyktighet, og

- b) hver investering skal dessuten ha en klar og realistisk avviklingsstrategi.
8. For å sikre at investeringsfondet forvaltes på kommersielt grunnlag, skal følgende vilkår være oppfylt:
- a) Det skal foreligge en avtale mellom en profesjonell fondsforvalter og fondets deltakere om at forvalterens vederlag er resultatbasert og om fondets mål og den forslåtte tidsplanen for investeringene.
 - b) Private investorer skal være representert i beslutningstakingen, f.eks. gjennom en investorkomité eller en rådgivende komité.
 - c) Fondene skal forvaltes etter beste praksis og under offentlig tilsyn.

AVSNITT 7

STØTTE TIL FORSKNING OG UTVIKLING OG NYSKAPING

Artikkel 30

Definisjoner

I dette avsnitt menes med:

1. «forskningsorganisasjon» en enhet, for eksempel et universitet eller et forskningsinstitutt, uavhengig av rettslig status (offentlig- eller privatrettslig) eller finansieringsmåte, som har som hovedmål å utøve grunnforskning, industriell forskning eller eksperimentell utvikling og spre sine resultater gjennom undervisning, publikasjon eller teknologioverføring. All fortjeneste skal reinvesteres i disse virksomhetene, i spredningen av resultater eller i undervisning. Foretak som kan utøve innflytelse på en slik organisasjon, for eksempel i egenskap av aksjeeiere eller medlemmer av organisasjonen, skal ikke ha særskilt adgang til organisasjonens forskningskapasitet eller forskningsresultater.
2. «grunnforskning» eksperimentelt eller teoretisk arbeid som fortrinnsvis utføres for tilegnelse av ny kunnskap om de underliggende årsaker til fenomener og observerbare fakta, uten henblikk på direkte praktisk anvendelse.
3. «industriell forskning» planlagt forskning eller kritisk undersøkelse med sikte på tilegnelse av ny kunnskap og ferdigheter for å utvikle nye produkter, prosesser eller tjenester eller som kan føre til betydelig forbedring av eksisterende produkter, prosesser eller tjenester. Dette omfatter skaping av komponenter til sammensatte systemer som er nødvendige for den industrielle forskningen, særlig for validering av allmenn teknologi, unntatt prototyper.
4. «eksperimentell utvikling» tilegnelse, kombinerings, utforming og bruk av eksisterende vitenskapelig, teknologisk, forretningsmessig og annen relevant kunnskap og ferdigheter for å utarbeide planer, prosjekter eller tegninger til nye, endrede eller forbedrede produkter, prosesser eller tjenester. Dette kan for eksempel også omfatte annen virksomhet som tar sikte på begrepsmessig definisjon, planlegging og

dokumentasjon av nye produkter, prosesser og tjenester. Denne virksomheten kan omfatte utarbeiding av utkast, tegninger og planer eller annen dokumentasjon, forutsatt at de ikke er beregnet på kommersiell bruk.

Det omfatter dessuten utvikling av kommersielt anvendelige prototyper og forsøksprosjekter, dersom prototypen nødvendigvis er det endelige kommersielle produktet og dersom det er for dyrt å produsere prototypen for bare å brukes til demonstrasjon og validering. Dersom demonstrasjons- eller forsøksprosjekter ved en senere anledning brukes kommersielt, må all inntekt av slik bruk trekkes fra de støtteberettigede kostnadene.

Eksperimentell produksjon og prøving av produkter, prosesser og tjenester skal også være støtteberettiget, forutsatt at de ikke kan brukes eller endres for å brukes til industrielle eller kommersielle formål.

Eksperimentell utvikling skal ikke omfatte rutinemessige eller regelmessige endringer av produkter, produksjonslinjer, produksjonsprosesser, eksisterende tjenester eller annen pågående virksomhet, selv om slike endringer kan innebære forbedringer.

5. «høyt kvalifisert personale» forskere, ingeniører, formgivere og markedssjefer med høyere utdanning og minst fem års relevant arbeidserfaring. Doktorgradsutdanning kan telle som relevant yrkeserfaring.
6. «utsending» midlertidig ansettelse av personale av en støttmottaker i et begrenset tidsrom, hvorefter personalet har rett til å vende tilbake til sin tidligere arbeidsgiver.

Artikkel 31

Støtte til forskning og utviklingsprosjekter

1. Støtte til forskning og utviklingsprosjekter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–5 i denne artikkel er oppfylt.

2. Den delen av forskning og utviklingsprosjektet det gis støtte til, skal i sin helhet omfattes av en av følgende forskningskategorier:

- a) grunnforskning,
- b) industriell forskning,
- c) eksperimentell utvikling.

Når et prosjekt omfatter ulike oppgaver, skal det for hver oppgave fastsettes om den omfattes av en av ovennevnte kategorier eller om den ikke omfattes av noen av kategoriene.

3. Støtteandelen skal ikke overstige:

- a) 100 % av de støtteberettigede kostnadene for grunnforskning,
- b) 50 % av de støtteberettigede kostnadene for industriell forskning,

- c) 25 % av de støtteberettigede kostnadene for eksperimentell utvikling.

Støtteandelen skal fastsettes for hver støttemottaker, også i samarbeidsprosjekter som fastsatt i nr. 4 bokstav b) i).

Når det gjelder støtte til et forskning og utviklingsprosjekt som utføres i samarbeid mellom forskningsorganisasjoner og foretak, kan den kombinerte støtten som kommer fra direkte statsstøtte til et særskilt prosjekt og fra bidrag fra forskningsorganisasjoner, i den grad de utgjør støtte, ikke overstige de gjeldende støtteandelene for hver bedrift som mottar støtte.

4. Støtteandelene for industriell forskning og eksperimentell utvikling som er fastsatt i nr. 3, kan økes på følgende måte:

- a) Når støtten gis til små og mellomstore bedrifter, kan støtteandelen økes med ti prosentpoeng for mellomstore bedrifter og 20 prosentpoeng for små bedrifter.
- b) En bonus på 15 prosentpoeng kan tilføyes opptil en største støtteandel på 80 % av de støtteberettigede kostnadene dersom:
- i) prosjektet omfatter reelt samarbeid mellom minst to uavhengige bedrifter og følgende vilkår er oppfylt:
 - ingen bedrift bærer mer enn 70 % av de støtteberettigede kostnadene for samarbeidsprosjektet,
 - prosjektet omfatter samarbeid med minst en liten eller mellomstor bedrift eller gjennomføres i minst to forskjellige medlemsstater, eller
 - ii) prosjektet omfatter reelt samarbeid mellom en bedrift og en forskningsorganisasjon og følgende vilkår er oppfylt:
 - forskningsorganisasjonen bærer minst 10 % av de støtteberettigede prosjektkostnadene, og
 - forskningsorganisasjonen har rett til å offentliggjøre resultatene av forskningsprosjektene i den grad de stammer fra forskning som er utført av den organisasjonen eller,
 - iii) når det gjelder industriell forskning, prosjektresultatene spres gjennom tekniske og vitenskapelige konferanser eller gjennom offentliggjøring i vitenskapelige eller tekniske tidsskrifter eller i åpne registre (databaser med rå forskningsdata som alle kan få tilgang til) eller gjennom programvare med gratis eller åpen kildekode.

Ved anvendelse av ovennevnte bokstav b) i) og ii) skal ikke underleveranser anses som reelt samarbeid.

5. Følgende kostnader skal være støtteberettigede:

- a) Personalkostnader (forskere, teknikere og annet hjelpepersonale i den grad de deltar i forskningsprosjektet).

- b) Kostnader til instrumenter og utstyr i den grad og i det tidsrom de anvendes i forskningsprosjektet. Dersom slike instrumenter og slikt utstyr ikke anvendes i forskningsprosjektet i hele deres levetid, skal bare de avskrivningskostnader som tilsvarer forskningsprosjektets varighet, beregnet i samsvar med god regnskapspraksis, anses som støtteberettigede.
 - c) Kostnader til bygninger og grunn i den grad og i det tidsrom de anvendes i forskningsprosjektet. Når det gjelder bygninger, skal bare de avskrivningskostnader som tilsvarer prosjektets varighet, beregnet i samsvar med god regnskapspraksis, anses som støtteberettigede. Når det gjelder grunn, skal kostnader til kommersiell overdragelse eller faktisk påløpte kapitalkostnader være støtteberettigede.
 - d) Kostnader til kontraktsforskning, teknisk kunnskap og patenter kjøpt eller lisensiert fra eksterne kilder til markedspris, når transaksjonen gjennomføres på vanlige konkurransevilkår og uten noen form for stilltiende avtaler, samt kostnader til rådgivningstjenester og lignende tjenester som utelukkende anvendes i forbindelse med forskningsvirksomheten.
 - e) Ytterligere diverse kostnader som er direkte knyttet til forskningsprosjektet.
 - f) Andre driftskostnader, herunder materialkostnader, forsyninger og lignende produkter som er direkte knyttet til forskningsvirksomheten.
6. Alle støtteberettigede kostnader skal tilkjennes en særskilt forskning og utviklingskategori.

Artikkel 32

Støtte til tekniske forundersøkelser

1. Støtte til tekniske forundersøkelser i forkant av industriell forskning eller eksperimentell utvikling skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtteandelen skal ikke overstige:
 - a) For små og mellomstore bedrifter: 75 % av de støtteberettigede kostnadene for undersøkelser i forkant av industriell forskningsvirksomhet og 50 % av de støtteberettigede kostnadene for undersøkelser i forkant av eksperimentell utviklingsvirksomhet.
 - b) For store foretak: 65 % av de støtteberettigede kostnadene for undersøkelser i forkant av industriell forskningsvirksomhet og 40 % av de støtteberettigede kostnadene for undersøkelser i forkant av eksperimentell utviklingsvirksomhet.
3. De støtteberettigede kostnadene skal være kostnadene for undersøkelsen.

Artikkel 33

Støtte til små og mellomstore bedrifters kostnader knyttet til industrielle eiendomsretter

1. Støtte til små og mellomstore bedrifter for kostnader i forbindelse med å oppnå og validere patenter og andre industrielle eiendomsretter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtteandelen skal ikke overstige støtteandelen fastsatt i artikkel 31 nr. 3 og 4 til forskning og utviklingsprosjekter i forbindelse med den forskningsvirksomheten som først gav opphav til de aktuelle industrielle eiendomsrettene.
3. Følgende kostnader skal være støtteberettigede:
 - a) Alle kostnader forut for tildelingen av rettigheten i første jurisdiksjon, herunder kostnader knyttet til utarbeiding, inngivelse og oppfølging av søknaden så vel som kostnader for å fornye søknaden før rettigheten er tildelt.
 - b) Kostnader i forbindelse med oversetting samt andre kostnader ved å få tildelt rettigheten eller få den godkjent i andre jurisdiksjoner.
 - c) Kostnader ved å forsvare rettighetens gyldighet under den formelle behandlingen av søknaden, og mulige innsigelsesprosedyrer, også når slike kostnader påløper etter at rettigheten er tildelt.

Artikkel 34

Støtte til forskning og utvikling i landbruks- og fiskerisektoren

1. Støtte til forskning og utvikling i forbindelse med produktene oppført i vedlegg I til traktaten skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–7 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtten skal være av interesse for alle aktører i den aktuelle sektor eller undersektor.
3. Før forskningen påbegynnes skal opplysninger om at forskningen vil bli utført og formålet med den offentliggjøres på Internett. Opplysningene skal omfatte et omtrentlig tidspunkt for de forventede resultatene, nettstedet hvor de vil bli offentliggjort samt informasjon om at resultatene vil være tilgjengelige gratis.

Forskningsresultatene skal være tilgjengelige på Internett i minst fem år. De skal ikke offentliggjøres på Internett senere enn andre opplysninger som gjøres tilgjengelige for en særskilt organisasjon.

4. Støtten skal gis direkte til forskningsorganisasjonen og kan ikke omfatte direkte støtte som ikke er forskningsrelatert til et foretak som produserer, behandler eller markedsfører landbruksvarer, eller omfatte prisstøtte til produsenter av slike produkter.
5. Støtteandelen skal ikke overstige 100 % av de støtteberettigede kostnadene.

6. De støtteberettigede kostnadene skal være de som angis i artikkel 31 nr. 5.
7. Støtte til forskning og utvikling i forbindelse med produktene oppført i vedlegg I til traktaten, og som ikke oppfyller vilkårene i denne artikkel, skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav c), og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i artikkel 30, 31 og 32 i denne forordning er oppfylt.

Artikkel 35

Støtte til unge, nyskapende foretak

1. Støtte til unge, nyskapende foretak skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–5 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støttemottakeren skal være et lite foretak som har eksistert i under enn seks år på tidspunktet for tildelingen av støtten.
3. Støttemottakerens kostnader til forskning og utvikling skal utgjøre minst 15 % av de samlede driftskostnadene i minst ett av de tre årene før støtten ble gitt eller, når det gjelder et nyopprettet foretak uten finansiell historie, i revisjonen av det inneværende regnskapsåret, som skal attesteres av en ekstern revisor.
4. Støttebeløpet skal ikke overstige en million euro.

Støttebeløpet skal imidlertid ikke overstige 1,5 millioner euro i regioner som omfattes av unntaket fastsatt i traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a), og 1,25 millioner euro i regioner som omfattes av unntaket fastsatt i artikkel 87 nr. 3 bokstav c).

5. Støttemottakeren kan bare motta støtte én gang i det tidsrommet foretaket svarer til definisjonen av et ungt, nyskapende foretak.

Artikkel 36

Støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping

1. Støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–6 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støttemottakeren skal være en liten eller mellomstor bedrift.
3. Støttebeløpet skal ikke overstige 200 000 per støttemottaker i et tidsrom på tre år.
4. Tjenesteyteren skal ha nasjonal eller europeisk sertifisering. Dersom tjenesteyteren ikke har nasjonal eller europeisk sertifisering, skal ikke støtteandelen overstige 75 % av de støtteberettigede kostnadene.

5. Støttemottakeren må bruke støtten til å kjøpe tjenestene til markedspris eller, dersom tjenesteyteren er en ideell organisasjon, til en pris som dekker kostnadene samt en rimelig margin.
6. Følgende kostnader skal være støtteberettigede:
 - a) Når det gjelder rådgivningstjenester i forbindelse med nyskaping, kostnadene knyttet til: ledelsesrådgivning, teknologisk bistand, teknologioverføringstjenester, opplæring, rådgivning i forbindelse med overtakelse, vern av og handel med immaterialrettigheter og lisensavtaler samt rådgivning om bruk av standarder.
 - b) Når det gjelder støttetjenester i forbindelse med nyskaping, kostnadene knyttet til: kontorer, databanker, fagbibliotek, markedsundersøkelser, laboratoriebruk, kvalitetsmerking, prøving og sertifisering.

Artikkel 37

Støtte til lån av høyt kvalifisert personale

1. Støtte til lån av høyt kvalifisert personale fra en forskningsorganisasjon eller et stort foretak til små eller mellomstore bedrifter skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–5 i denne artikkel er oppfylt.
2. Det utlånte personale skal ikke erstatte annet personale, men skal ansettes i en nyopprettet funksjon i foretaket som mottar støtte, og skal ha vært ansatt i minst to år i den forskningsorganisasjonen eller det store foretaket som låner ut personalet.

Det utsendte personalet skal jobbe med forskning og utviklings- og nyskapingsevne i den lille eller mellomstore bedriften som mottar støtte.
3. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene i et tidsrom på høyst tre år per foretak og per person som lånes.
4. De støtteberettigede kostnadene skal være alle personalkostnadene for å låne og sysselsette høyt kvalifisert personale, herunder kostnader for å bruke et rekrutteringsbyrå og til betaling av reisegodtgjøring til det utsendte personalet.
5. Denne artikkel får ikke anvendelse på rådgivningskostnadene nevnt i artikkel 26.

AVSNITT 8

OPPLÆRINGSSTØTTE

Artikkel 38

Definisjoner

I dette avsnitt menes med:

1. «særskilt opplæring» opplæring som omfatter undervisning som er direkte og hovedsakelig knyttet til arbeidstakerens nåværende eller framtidige stilling i foretaket, og som gir kvalifikasjoner som ikke eller bare i begrenset grad kan benyttes i andre foretak eller på andre arbeidsområder.
2. «generell opplæring» opplæring som omfatter undervisning som ikke er direkte eller hovedsakelig knyttet til arbeidstakerens nåværende eller framtidige stilling i foretaket, men som gir kvalifikasjoner som hovedsakelig kan benyttes i andre foretak eller på andre arbeidsområder. Opplæring skal anses som «generell» dersom den for eksempel:
 - a) organiseres i fellesskap av flere uavhengige foretak, eller dersom arbeidstakere fra forskjellige foretak kan ta del i opplæringen, eller
 - b) anerkjennes, attesteres eller godkjennes av offentlige myndigheter eller organer eller av andre organer eller institusjoner som er blitt tildelt den nødvendige myndighet av en medlemsstat eller av Fellesskapet.

Artikkel 39

Opplæringsstøtte

1. Opplæringsstøtte skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2, 3 og 4 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtteandelen skal ikke overstige:
 - a) 25 % av de støtteberettigede kostnadene til særskilt opplæring, og
 - b) 60 % av de støtteberettigede kostnadene til generell opplæring.

Støtteandelen kan imidlertid på følgende måte økes opptil høyst 80 % av de støtteberettigede kostnadene:

 - a) Med ti prosentpoeng dersom opplæringen gis til funksjonshemmede eller vanskeligstilte arbeidstakere.
 - b) Med ti prosentpoeng dersom støtten gis til mellomstore bedrifter og med 20 prosentpoeng dersom støtten gis til små bedrifter.

Når det gis støtte til sjøtransportsektoren, kan støtteandelen være på 100 %, uansett om støtten gjelder særskilt eller generell opplæring, forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

 - a) Den som mottar opplæring skal ikke være et aktivt medlem av besetningen, men skal være del av reservebesetningen om bord.
 - b) Opplæringen skal skje om bord på skip som er registrert i Fellesskapet.
3. I de tilfeller der støtteprosjektet omfatter elementer fra både særskilt og generell opplæring som ikke kan skilles fra hverandre i beregningen av støtteandel og i tilfeller der det

ikke kan fastslås om opplæringsprosjektet gjelder særskilt eller generell opplæring, får de andeler anvendelse som gjelder for særskilt opplæring.

4. Følgende kostnader ved et opplæringsprosjekt er støtteberettigede:
 - a) Kostnader til opplæringspersonale.
 - b) Reisekostnader for opplæringspersonale og opplæringsdeltakere, herunder innkvartering.
 - c) Andre løpende utgifter som materiell og utstyr som er direkte knyttet til prosjektet.
 - d) Avskrivning av verktøy og utstyr i den grad de er brukt utelukkende til opplæringsprosjektet.
 - e) Kostnader for veiledning og rådgivningstjenester i forbindelse med opplæringsprosjektet.
 - f) Personalkostnader for opplæringsdeltakere og generelle indirekte kostnader (administrasjonskostnader, leie, diverse kostnader) opptil et beløp som tilsvarer summen av de andre støtteberettigede kostnadene omhandlet i bokstav a)-e). Når det gjelder deltakernes personalkostnader medregnes bare de timene som deltakerne faktisk deltar i opplæringen, etter fratrukk av eventuell produktiv tid.

AVSNITT 9

STØTTE TIL VANSKELIGSTILTE OG FUNKSJONSHEMMEDE ARBEIDSTAKERE

Artikkel 40

Støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere

1. Støtteordninger i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere skal være forenlige med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–5 i denne artikkel er oppfylt.
2. Støtteandelen skal ikke overstige 50 % av de støtteberettigede kostnadene.
3. De støtteberettigede kostnadene skal være arbeidskraftkostnadene i et tidsrom på høyst 12 måneder etter rekrutteringen.

Dersom den aktuelle arbeidstakeren tilhører kategorien av meget vanskeligstilte arbeidstakere, skal de støtteberettigede kostnadene være arbeidskraftkostnadene i et tidsrom på høyst 24 måneder etter rekrutteringen.

4. Når rekrutteringen ikke fører til en nettoøkning i antall arbeidstakere sammenlignet med gjennomsnittet for de foregående 12 månedene i det aktuelle foretaket, skal stillingen eller stillingene ha blitt ledig som følge av frivillig avgang, funksjonshemming, pensjonering på

grunn av alder, frivillig reduksjon av arbeidstiden eller lovlig oppsigelse på grunn av forsømmelse, og ikke som følge av arbeidsmangel.

5. Bortsatt fra tilfeller av lovlig oppsigelse på grunn av forsømmelse skal den vanskeligstilte arbeidstakeren ha rett til fortsatt sysselsetting i et tidsrom som er fastsatt i aktuell nasjonal lovgivning eller eventuelle tariffavtaler som regulerer arbeidsavtaler.

Dersom sysselsettingsperioden er kortere enn 12 måneder, eller eventuelt 24 måneder, skal støtten reduseres i forhold til dette.

Artikkel 41

Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere

1. Støtte i form av lønns subsidier til sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2–5 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 75 % av de støtteberettigede kostnadene.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være arbeidskraftkostnadene i det tidsrommet den funksjonshemmede arbeidstakeren har vært ansatt.

4. Når rekrutteringen ikke fører til en nettoøkning i antall arbeidstakere sammenlignet med gjennomsnittet for de foregående 12 månedene i det aktuelle foretaket, skal stillingen eller stillingene ha blitt ledig som følge av frivillig avgang, funksjonshemming, pensjonering på grunn av alder, frivillig reduksjon av arbeidstiden eller lovlig oppsigelse på grunn av forsømmelse, og ikke som følge av arbeidsmangel.

5. Bortsatt fra tilfeller av lovlig oppsigelse på grunn av forsømmelse skal arbeidstakere ha rett til fortsatt sysselsetting i et tidsrom som er fastsatt i aktuell nasjonal lovgivning eller eventuelle tariffavtaler som regulerer arbeidsavtaler.

Dersom sysselsettingstidsrommet er kortere enn 12 måneder, skal støtten reduseres i forhold til dette.

Artikkel 42

Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere

1. Støtte beregnet på å kompensere for tilleggskostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere skal være forenlig med det felles marked i henhold til traktatens artikkel 87 nr. 3, og skal unntas fra meldingsplikten fastsatt i traktatens artikkel 88 nr. 3, forutsatt at vilkårene i nr. 2 og 3 i denne artikkel er oppfylt.

2. Støtteandelen skal ikke overstige 100 % av de støtteberettigede kostnadene.

3. De støtteberettigede kostnadene skal være andre kostnader enn arbeidskraftkostnadene som omfattes av artikkel 41, som kommer i tillegg til de som ville ha påløpt foretaket dersom de hadde sysselsatt arbeidstakere som ikke er funksjonshemmede, i det tidsrommet den berørte arbeidstakeren er sysselsatt.

Følgende kostnader skal være støtteberettigede:

- a) Kostnader ved å tilpasse lokalene.
- b) Kostnader for den tiden ansatte bruker utelukkende på å bistå de funksjonshemmede arbeidstakerne.
- c) Kostnader til tilpasning eller kjøp av utstyr, eller til å kjøpe og validere programvare som skal brukes av funksjonshemmede arbeidstakere, herunder tilpasset teknologisk utstyr eller teknologiske hjelpemidler, som kommer i tillegg til det som ville ha påløpt støttemottakeren ved sysselsetting av en person som ikke er funksjonshemmet.
- d) Når støttemottakeren sørger for vernet sysselsetting, kostnadene ved bygging, installering eller utvidelse av den aktuelle virksomheten, og eventuelle administrasjons- og transportkostnader som kan tilskrives sysselsettingen av funksjonshemmede arbeidstakere.

KAPITTEL III

SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 43

Oppheving

Forordning (EF) nr. 1628/2006 oppheves.

Henvisninger til den opphevede forordningen og til forordning (EF) nr. 68/2001, forordning (EF) nr. 70/2001 og forordning (EF) nr. 2204/2002 skal betraktes som henvisninger til denne forordning.

Artikkel 44

Overgangsbestemmelser

1. Denne forordning får anvendelse på individuell støtte som gis før forordningen trer i kraft, dersom støtten oppfyller alle vilkårene fastsatt i denne forordning med unntak av artikkel 9.
2. Støtte som gis før 31. desember 2008, som ikke oppfyller vilkårene fastsatt i denne forordning, men som oppfyller vilkårene fastsatt i forordning (EF) nr. 68/2001, forordning (EF) nr. 70/2001, forordning (EF) nr. 2204/2002 eller forordning (EF) nr. 1628/2006, skal være forenlig med det felles marked og unntas fra meldingsplikten i traktatens artikkel 88 nr. 3.

All annen støtte som gis før denne forordning trer i kraft, som verken oppfyller vilkårene i denne forordning eller vilkårene i forordningene nevnt i første ledd, skal vurderes av Kommissjonen i samsvar med relevante rammeregler, retningslinjer og meldinger.

3. Ved utløpet av denne forordnings gyldighetstid skal støtteordninger som er unntatt ved denne forordning fortsatt være unntatt i en tilpasningsperiode på seks måneder, med unntak av regionale støtteordninger. Unntaket for regionale støtteordninger skal utløpe samtidig med de godkjente regionstøttekartene.

Artikkel 45

Ikrafttredelse og opphør

Denne forordning trer i kraft den tjuende dag etter at den er kunngjort i Den europeiske unions tidende.

Den får anvendelse til 31. desember 2013.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel, 6. august 2008.

For Kommissjonen

Neelie KROES

Medlem av Kommissjonen

VEDLEGG I

Definisjon av små og mellomstore bedrifter*Artikkel 1***Bedrift**

Som bedrift anses enhver enhet som utøver en økonomisk virksomhet, uansett juridisk form. Dette omfatter særlig selvstendig næringsdrivende og familieforetak som utøver håndverksvirksomhet eller annen virksomhet, og interessentskap eller foreninger som regelmessig deltar i en økonomisk virksomhet.

*Artikkel 2***Antall ansatte og verditerskler som definisjon av ulike bedriftskategorier**

1. Kategorien svært små foretak og små og mellomstore bedrifter (SMB) omfatter foretak som sysselsetter færre enn 250 personer og som har en årsomsetning som ikke overstiger 50 millioner euro, og/eller en samlet årsbalanse som ikke overstiger 43 millioner euro.
2. Innenfor kategorien små og mellomstore bedrifter defineres en liten bedrift som et foretak som sysselsetter færre enn 50 personer og som har en årsomsetning og/eller årsbalanse som ikke overstiger ti millioner euro.
3. Innenfor kategorien små og mellomstore bedrifter defineres et svært lite foretak som et foretak som sysselsetter færre enn ti personer og som har en årsomsetning og/eller årsbalanse som ikke overstiger to millioner euro.

*Artikkel 3***Typer av bedrifter som tas i betraktning ved beregning av antall ansatte og finansielle beløp**

1. «Uavhengig bedrift» er en bedrift som ikke er klassifisert som partnerbedrift i henhold til nr. 2 eller som tilknyttet bedrift i henhold til nr. 3.
2. «Partnerbedrift» er alle bedrifter som ikke er klassifisert som tilknyttede bedrifter i henhold til nr. 3, og som det er følgende forbindelse mellom: en bedrift (bedrift som befinner seg på et tidligere ledd i omsetningskjeden) som alene eller i fellesskap med en eller flere tilknyttede bedrifter i henhold til nr. 3 har 25 % eller mer av kapitalen eller stemmerettene i en annen bedrift (som befinner seg på et senere ledd i omsetningskjeden).

En bedrift kan imidlertid betegnes som uavhengig, dvs. uten partnerbedrift, selv om terskelen på 25 % nås eller overstiges av følgende investorer, forutsatt at disse investorene verken enkeltvis eller i fellesskap er tilknyttet, i henhold til nr. 3, den berørte bedriften:

- a) Offentlige investeringsselskaper, venture-selskaper, fysiske personer eller grupper av enkeltpersoner som regelmessig utøver virksomhet som risikokapitalinvestorer som

investerer egenkapital i ikke-børsnoterte foretak (private investorer), forutsatt at samlet investering for disse private investorene i samme foretak er mindre enn 1 250 000 euro.

- b) Universiteter eller sentre for ideell forskning.
 - c) Institusjonelle investorer, herunder fond for regionutvikling.
 - d) Selvstendige lokale myndigheter med et årlig budsjett på mindre enn 10 millioner euro og færre enn 5 000 innbyggere.
3. «Tilknyttet bedrift» er alle bedrifter som har en av følgende forbindelser med hverandre:
- a) en bedrift sitter med flertallet av aksjeeiernes eller deltakernes stemmeretter i en annen bedrift,
 - b) En bedrift har rett til å utpeke eller fjerne et flertall av medlemmene av administrasjons-, ledelses- eller kontrollorganet i en annen bedrift.
 - c) En bedrift har rett til å ha dominerende innflytelse på en annen bedrift i henhold til en kontrakt inngått med den bedriften eller i henhold til en bestemmelse i dens vedtekter.
 - d) En bedrift som er aksjeeier eller deltaker i en annen bedrift, kontrollerer alene i henhold til en avtale med andre aksjeeiere eller deltakere i denne bedriften et flertall av aksjeeiernes eller deltakernes stemmeretter i denne bedriften.

En dominerende innflytelse anses ikke å foreligge dersom investorene nevnt i nr. 2 annet ledd ikke direkte eller indirekte deltar i forvaltningen av den berørte bedriften, med forbehold for deres rettigheter som aksjeeiere.

Bedrifter som opprettholder noen av de forbindelser som beskrives i første ledd gjennom en eller flere andre bedrifter, eller med en investor som nevnt i nr. 2, anses også for å være tilknyttet.

Bedrifter som opprettholder en eller flere slike forbindelser gjennom en fysisk person eller en gruppe fysiske personer som opptre i fellesskap, skal også anses som tilknyttede bedrifter dersom de utøver sin virksomhet eller en del av sin virksomhet i det samme relevante marked eller i tilgrensende markeder.

Som et «tilgrensende marked» anses markedet for et produkt eller en tjeneste som befinner seg på et umiddelbart foregående eller etterfølgende ledd i omsetningskjeden.

4. Med unntak av tilfellene nevnt i nr. 2 annet ledd kan en bedrift ikke anses å tilhøre kategorien små og mellomstore bedrifter dersom 25 % eller mer av kapitalen eller stemmerettene direkte eller indirekte kontrolleres av ett eller flere offentlige organer enkeltvis eller i fellesskap.

5. Bedrifter kan avgi en erklæring om sin status som uavhengig bedrift, partnerbedrift eller tilknyttet bedrift, samt om opplysningene om tersklene fastsatt i artikkel 2. Erklæringen kan avgis selv om kapitalen er spredt på en slik måte at det ikke er mulig å fastslå nøyaktig hvem som eier den, og i så fall kan bedriften erklære i god tro at den har rimelig grunn til å anta at en enkelt bedrift eller flere innbyrdes tilknyttede bedrifter i fellesskap ikke eier 25 % eller mer

av den. Slike erklæringer avgis med forbehold for de kontroller og undersøkelser som er fastsatt i nasjonale regler eller fellesskapsbestemmelser.

Artikkel 4

Data som skal anvendes ved beregning av antall ansatte og finansielle beløp samt referanseperiode

1. Dataene som skal anvendes ved beregning av antall ansatte og finansielle beløp skal hentes fra siste godkjente regnskapsperiode og beregnes på årsbasis. De anvendes fra datoen for årsregnskapets avslutning. Beløpet som velges for omsetning beregnes uten merverdiavgift (mva) og andre indirekte skatter.
2. Dersom en bedrift på datoen for årsregnskapets avslutning fastslår at den på årsbasis har over- eller underskredet det antallet ansatte eller de verditerskler som er fastsatt i artikkel 2, fører dette til at svært små foretak og små og mellomstore bedrifter får eller mister sin status bare dersom dette inntreffer i to år på rad.
3. For nyopprettede foretak som ennå ikke har foretatt noen regnskapsavslutning, skal dataene som anvendes være basert på et pålitelig overslag gjort i løpet av regnskapsåret.

Artikkel 5

Antall ansatte

Antall ansatte tilsvarer antall arbeidsenheter per år (årsverk), dvs. antall personer som har arbeidet heltid i den berørte bedriften eller for bedriftens regning i hele referanseåret. Arbeid utført av personer som ikke har arbeidet hele året, av personer som har arbeidet deltid, uansett varighet, og arbeid utført av sesongarbeidere beregnes som brøkdeler av årsverk. Som ansatte regnes:

- a) lønnstakere,
- b) personer som arbeider for bedriften og som har en underordnet stilling i den og sidestilles med arbeidstakere i henhold til nasjonal lovgivning,
- c) disponerende eiere,
- d) deltakere som utøver regelmessig virksomhet i bedriften og får økonomiske fordeler fra bedriften.

Lærlinger eller studenter under yrkesrettet opplæring med lærlingkontrakt eller kontrakt om yrkesrettet opplæring medregnes ikke i antall ansatte. Fødselspermisjon eller foreldrepermisjon skal ikke medregnes.

Artikkel 6

Utarbeiding av data for en bedrift

1. For en uavhengig bedrift utarbeides dataene, herunder antall ansatte, utelukkende på grunnlag av denne bedriftens regnskaper.
2. For en bedrift som har partnerbedrifter eller tilknyttede bedrifter blir dataene, herunder antall ansatte, utarbeidet på grunnlag av bedriftens regnskaper og andre opplysninger om bedriften eller, dersom slike foreligger, bedriftens konsoliderte regnskaper, eller de konsoliderte regnskapene bedriften inngår i ved konsolidering.

Til dataene nevnt i første ledd legges data om den berørte bedriftens eventuelle umiddelbart overordnede eller underordnede partnerbedrifter. Dataene skal legges sammen proporsjonalt med andelen av kapitalen eller stemmerettene (den høyeste av disse to prosentandelene). Ved gjensidige eierinteresser skal den høyeste prosentandelen anvendes.

Til dataene nevnt i første og annet ledd legges 100 % av dataene for enhver bedrift som er direkte eller indirekte knyttet til den berørte bedriften og som ikke allerede inngår i regnskapene ved konsolidering.

3. Ved anvendelse av nr. 2 skal dataene for partnerbedriftene til den berørte bedriften hentes fra deres regnskaper og andre data, eventuelt i konsolidert form. Til disse legges 100 % av dataene for bedrifter som er knyttet til disse partnerbedriftene, med mindre deres regnskapsdata allerede inngår ved konsolidering.

Ved anvendelse av nevnte nr. 2 skal dataene for bedriftene som er knyttet til den berørte bedriften hentes fra deres regnskaper og andre data, eventuelt i konsolidert form. Til disse legges proporsjonalt dataene for eventuelle partnerbedrifter til de tilknyttede bedriftene som befinner seg på et umiddelbart foregående eller etterfølgende ledd i omsetningskjeden, med mindre de allerede inngår i det konsoliderte regnskapet i et forhold som minst tilsvarer den prosentandelen som er fastsatt i nr. 2 annet ledd.

4. Dersom antall ansatte i en gitt bedrift ikke framgår av de konsoliderte regnskapene, skal det beregnes ved å legge sammen dataene for denne bedriftens partnerbedrifter proporsjonalt og legge til dataene for de bedriftene den berørte bedriften er tilknyttet.

VEDLEGG II

Skjema for framlegging i sammendrags form av opplysninger om støtte til forskning og utvikling i henhold til den utvidete rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 4

1. Støtte til (navnet på foretaket/foretakene som mottar støtten, små og mellomstore bedrifter eller ikke).
2. Støtteordningens referansenummer (Kommisjonens referansenummer for den eller de eksisterende ordninger som støtten gis etter):
3. Offentlig institusjon/institusjoner som bevilger støtten (navn på og kontaktopplysninger til den bevilgende myndighet eller myndigheter):
4. Medlemsstaten der prosjektet eller tiltaket som får støtte gjennomføres:
5. Type prosjekt eller tiltak:
6. Kort beskrivelse av prosjektet eller tiltaket:
7. Eventuelle støtteberettigede kostnader (i euro):
8. Diskontert støttebeløp (brutto) i euro:
9. Støtteandel (bruttotilskuddsekvivalent i prosent):
10. Eventuelle vilkår knyttet til utbetalingen av den foreslåtte støtten:
11. Planlagt start- og avslutningsdato for prosjektet eller tiltaket:
12. Dato for tildeling av støtten:

Skjema for framlegging i sammendrags form av opplysninger om støtte til store investeringsprosjekter i henhold til den utvidete rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 4

1. Støtte til (navnet på foretaket/foretakene som mottar støtten):
2. Støtteordningens referansenummer (Kommisjonens referansenummer for den eller de eksisterende ordninger som støtten gis etter):
3. Offentlig institusjon/institusjoner som bevilger støtten (navn og kontaktopplysninger om den bevilgende myndighet eller myndigheter):
4. Medlemsstaten der investeringen gjøres:
5. Region (NUTS 3-nivå) der investeringen gjøres:
6. Kommunen (tidligere NUTS 5-nivå, nå LAU 2) der investeringen gjøres:
7. Prosjekttype (opprettelse av ny virksomhet, utvidelse av eksisterende virksomhet, utvidelse av en virksomhets produksjonsspekter mot nye tilleggsprodukter eller en grunnleggende endring av hele produksjonsprosessen i en eksisterende virksomhet):

8. Produkter som framstilles eller tjenester som ytes på grunnlag av investeringsprosjektet (med PRODCOM/NACE-nomenklatur eller CPA-nomenklatur for prosjekter i tjenestesektorene):
9. Kort beskrivelse av investeringsprosjektet:
10. Diskontert støtteberettiget kostnad for investeringsprosjektet (i euro):
11. Diskontert støttebeløp (brutto) i euro:
12. Støtteandel (bruttotilskuddsekvivalent i prosent):
13. Eventuelle vilkår knyttet til utbetalingen av den foreslåtte støtten:
14. Planlagt start- og avslutningsdato for prosjektet:
15. Dato for tildeling av støtten:

UOFFISIELL OVERSETTELSE

VEDLEGG III

**Skjema for framlegging av opplysninger i sammendrags form i henhold til
rapporteringsplikten fastsatt i artikkel 9 nr. 1**

Fyll ut skjemaet under:

DEL I

Støttreferanse	<i>(fylles ut av Kommisjonen)</i>	
Medlemsstat		
Medlemsstatens referansenummer		
Region	Navn på region (NUTS) ⁽¹⁾	Regionens støttestatus ⁽²⁾
Bevilgende myndighet	Navn	
	Adresse	
	Nettside	
Støttetiltakets tittel		
Nasjonalt rettsgrunnlag (Henvisning til nasjonalt offisielt kunngjøringsblad)		
Lenke til den fullstendige teksten til støttetiltaket på Internett		
Type tiltak	Støtteordning	
	Ekstraordinær støtte	Støttemottakerens navn
Endring av et eksisterende støttetiltak		Kommisjonens støttenummer
	Forlengelse	
	Endring	
Varighet ⁽³⁾	Støtteordning	dd/mm/åå til dd/mm/åå
Dato for tildeling av støtte ⁽⁴⁾	Ekstraordinær støtte	dd/mm/åå
Berørt(e) økonomisk(e) sektor(er)	Alle støtteberettigede økonomiske sektorer	
	Begrenset til særlige sektorer – angi i samsvar med NACE Rev. 2 ⁽⁵⁾	

Type støttemottaker	Små og mellomstore bedrifter		
	Store foretak		
Budsjett	Ordningens planlagte samlede årlige budsjett ⁽⁶⁾	Nasjonal valuta ... (i millioner)	
	Samlet ekstraordinær støtte til foretaket ⁽⁷⁾	Nasjonal valuta ... (i millioner)	
	For garantier ⁽⁸⁾	Nasjonal valuta ... (i millioner)	
Støtteinstrument (artikkel 5)	Tilskudd		
	Rentetilskudd		
	Lån		
	Garanti/henvisning til kommisjonsvedtak ⁽⁹⁾		
	Skattemessige tiltak		
	Risikokapital		
	Tilbakebetalingspliktige forskudd		
	Annet (angis nærmere)		
Dersom samfinansiert med fellesskapsfond	Henvisning(er):	Beløp for fellesskapsfinansiering	Nasjonal valuta ... (i millioner)

- (¹) NUTS – nomenklatur over regionale statistikkenheter.
- (²) Traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav a), traktatens artikkel 87 nr. 3 bokstav c), blandede områder, områder som ikke er berettiget til regionstøtte.
- (³) Det tidsrommet bevilgningsmyndigheten kan forplikte seg til å gi støtte.
- (⁴) Støtte skal anses som tildelt på det tidspunkt retten til å motta støtten er overdratt til støttemottakeren i henhold til gjeldende nasjonal lovgivning.
- (⁵) NACE Rev.2 – standard for næringsgruppering innen De europeiske fellesskap.
- (⁶) Dersom det dreier seg om en støtteordning: Angi det samlede årlige støttebeløpet som er planlagt innenfor ordningen eller et overslag over tapte skatteinntekter per år for alle former for støtte som inngår i ordningen.
- (⁷) Dersom det dreier seg om ekstraordinær støtte: Angi det samlede støttebeløpet/skatteinntektstapet.
- (⁸) For garantier oppgis de (høyeste) garanterte lånebeløpene.
- (⁹) Eventuell henvisning til kommisjonsvedtaket om godkjenning av metoden for å beregne bruttotilskuddsekvivalenten, i samsvar med artikkel 5 nr. 1 bokstav c) i forordningen.

DEL II

Angi de bestemmelsene i gruppeunntaksforordningen som støttetiltaket gjennomføres etter.

Generelle mål (liste)	Mål (liste)	Høyeste støtteandel i prosent eller høyeste støttebeløp i nasjonal valuta	Bonus i % til små og mellomstore bedrifter
Regional investerings- og sysselsettingsstøtte ⁽¹⁾ (artikkel 13)	Støtteordning	... %	
	Ekstraordinær støtte (artikkel 13 nr. 1)	... %	
Støtte til nyopprettede små foretak (artikkel 14)		... %	
Investerings- og sysselsettingsstøtte til små og mellomstore bedrifter (artikkel 15)		... %	
Støtte til små foretak som nylig er opprettet av kvinnelige entreprenører (artikkel 16)		... %	
Støtte til miljøvern (artikkel 17–25)	Investeringsstøtte som gjør det mulig for foretak å gå utover fellesskapsstandardene for miljøvern eller heve miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarder (artikkel 18)	... %	
	Angi henvisning til spesifikk standard		
	Støtte til anskaffelse av nye transportmidler som går utover fellesskapsstandardene eller som hever miljøvernnivået i fravær av fellesskapsstandarder (artikkel 19)	... %	
	Støtte til små og mellomstore bedrifter for tidlig tilpasning til framtidige fellesskapsstandarder (artikkel 20)	... %	
	Støtte til miljøinvestering i energisparetiltak (artikkel 21)	... %	
	Støtte til miljøinvestering i høyeffektiv kraftvarme (artikkel 22)	... %	
	Støtte til miljøinvestering for fremme av energi fra fornybare energikilder	... %	

Generelle mål (liste)	Mål (liste)	Høyeste støtteandel i prosent eller høyeste støttebeløp i nasjonal valuta	Bonus i % til små og mellomstore bedrifter
	(artikkel 23)		
	Støtte til miljøvernundersøkelser (artikkel 24)	... %	
	Støtte i form av nedsatte miljøavgifter (artikkel 25)	... nasjonal valuta	
Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter og til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer (artikkel 26–27)	Støtte til rådgivning til små og mellomstore bedrifter (artikkel 26)	... %	
	Støtte til små og mellomstore bedrifters deltaking på messer (artikkel 27)	... %	
Støtte i form av risikokapital (artikkel 28–29)		... nasjonal valuta	
Støtte til forskning og utvikling og nyskaping (artikkel 30–37)	Støtte til forskning og utviklingsprosjekter (artikkel 31)	Grunnforskning ... %	
		Artikkel 31 nr. 2 bokstav a)	
		Industriell forskning ... %	
		Artikkel 31 nr. 2 bokstav b)	
	Eksperimentell utvikling (artikkel 31 nr. 2 bokstav c)	... %	
	Støtte til tekniske forundersøkelser (artikkel 32)	... %	
	Støtte til små og mellomstore bedrifters kostnader til industrielle eiendomsretter (artikkel 33)	... %	
	Støtte til forskning og utvikling i landbruks- og fiskerisektoren (artikkel 34)	... %	
	Støtte til unge, nyskapende foretak (artikkel 35)	... nasjonal valuta	
	Støtte til rådgivnings- og støttetjenester i forbindelse med nyskaping (artikkel 36)	... nasjonal valuta	

Generelle mål (liste)	Mål (liste)	Høyeste støtteandel i prosent eller høyeste støttebeløp i nasjonal valuta	Bonus i % til små og mellomstore bedrifter
	Støtte til lån av høyt kvalifisert personale (artikkel 37)	... nasjonal valuta	
Opplæringsstøtte (artikkel 38–39)	Særskilt opplæring (artikkel 38 nr. 1)	... %	
	Generell opplæring (artikkel 38 nr. 2)	... %	
Støtte til vanskeligstilte og funksjonshemmede arbeidstakere (artikkel 40–42)	Støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av vanskeligstilte arbeidstakere (artikkel 40)	... %	
	Støtte i form av lønns subsidier til rekruttering av funksjonshemmede arbeidstakere (artikkel 41)	... %	
	Støtte beregnet på å kompensere for tilleggs kostnadene ved sysselsetting av funksjonshemmede arbeidstakere (artikkel 42)	... %	

(¹) Ved ekstraordinær regionstøtte i tillegg til støtte som gis i henhold til en støtteordning, angis både den støtteandelen som gis i henhold til støtteordningen og andelen av ekstraordinær støtte.